

भ्यू टावरमा
लागुऔषध !

सिन्धुली/ प्रसिद्ध धार्मिक स्थल सिद्धबाबा मन्दिर परिसरमा निर्माण सम्पन्न भएको भनिएको करोडौंको भ्यू टावर अहिले लागु औषध र अवैध धन्दा गर्नेहरूको अखडा बन्न थालेको स्थानीयले बताउन थालेका छन्। स्थानीय वासिन्दाका अनुसार भ्यू टावरको फुटेको भ्याल वाट भित्र ● बाँकी २ पेजमा

एमाले र माओवादी केन्द्रमा किन किचलो

सिन्धुली/ नेकपा एमाले सिन्धुलीका नेताहरूलाई आफ्नो कमी कमजोरी स्वीकार्ने पार्टी र संगठनलाई बलियो बनाएर लैजान नेताहरूले सुझाव दिएका छन्। नेकपा एमालेले पार्टी भित्र देखिएका समस्याहरूलाई समाधान गर्न भन्दै मिसन ग्रासरुट अभियान सञ्चालन गरेपनि सिन्धुली एमालेमा आन्तरिक समस्या जस्ताको तस्तै देखिएपछि केही दिन अगाडि सिन्धुलीका जनसंगठनहरूको संयुक्त बैठकमा आएका स्थायी कमिटी सदस्य एवम् जनसंगठन समन्वय इन्चार्ज भानुभक्त ढकालले पार्टी नेतृत्वका कमीकमजोरीलाई खुलस्त राखेका थिए। पार्टी र जनसंगठनहरूका बीचमा तालमेल नभिलेको र आपसी स्वार्थले जनसंगठनहरूको कमिटी फर्मेशनमा

समस्या निम्त्याएको बताएका थिए। जनसंगठनका प्रमुखहरूले पार्टीले कहिल्यै पनि आफुहरूलाई नखोजेको गुनासो गरेका थिए। जिल्ला इन्चार्ज खेम लोहनीले पार्टीले बनाएको वार्षिक कार्ययोजनाहरूलाई जन संगठनहरूले कार्यान्वयन नगरे

को र कामै नगरेको कुरा बताएपछि कार्यक्रममा सहभागि भएका जनसंगठनका नेताहरूले आफुहरूले जिल्ला इन्चार्जलाई आजमात्रै पहिलो पटक देखेको बताएका थिए। हामीले पहिलो पटक जिल्ला इन्चार्जलाई नजिकबाट देखे अबसर पाएका

छौं, जिल्ला पार्टीको वार्षिक कार्ययोजना पनि भर्खरै बनेको थाहा पायौं, बैठकमा सहभागी एक नेताले यसरी टिप्पणी गरेका थिए। सिन्धुली जिल्लामा १९ वटा जनसंगठनहरू रहेकोमा इन्चार्ज लोहनीले पटक पटक २३ वटा

जनसंगठन भन्दै मन्तव्य दिइरहेका थिए। सिन्धुली एमालेमा रहेको अन्तर विरोधलाई हल गर्नु भनेर आएका लोहनी पछिल्लो समय सिन्धुली जिल्लामै बसेका छैनन्। मिसन ग्रासरुट अभियान र मध्यपहाडी संकल्प यात्राको अभियान चलाएको एमाले केही समयपछि पार्टी भित्र देखापरेको समस्या हल गर्नका लागि अभियान थाल्ने एक नेताले जानकारी दिए। अघिल्लो जिल्ला अधिवेशनबाट दुई धारमा देखिएको एमाले कार्यकर्ता पक्तिमा जाँदा एकै देखिएपनि जिल्ला नेतृत्व तहमा भने दुई धारमा विभाजित छ। केही दिन अगाडि भएको जनसंगठनको बैठकमा पार्टी नेतृत्व र संगठनका बारे तथ्य कुरा राख्न भनिएपनि केही ● बाँकी २ पेजमा

सिन्धुलीमा २७ गतेबाट महोत्सव हुने

सिन्धुली/ सिन्धुलीको सदरमुकाम सिन्धुलीमाढीमा आगामी पुष २७ गतेदेखि महोत्सवको फलको दिने गरि 'साँस्कृतिक तथा फुड फेस्टिभल २०८०' आयोजना हुने भएको छ। स्थानिय इभेन्ट संचालक ब्रदरहुड इन्टरटेन्ट एण्ड म्यानेजमेन्टले आगामी पुष २७ गतेदेखि माघ ७ गतेसम्म फेस्टिभल आयोजना गर्न लागेको हो। मंगलबार पत्रकार सम्मेलन गर्दै ब्रदरहुड इन्टरटेन्ट एण्ड म्यानेजमेन्टका प्रबन्धक अश्विन थापा मगरले कमलामाई नगर पालिका ६ स्थित खम्बेचौरमा १० दिने फुड फेस्टिभल संचालन हुने जानकारी दिनुभयो।

कला, संस्कृतिको जगेर्ना, कृषि प्रबर्द्धन, स्थानिय उत्पादनलाई बजारिकरण र उद्यमीलाई प्रोत्साहन गर्न 'कृषि, व्यापार, उद्योग र पर्यटनको कसी, साँस्कृतिक तथा फुड फेस्टिभल २०८०' भन्ने मूल नारासहित फुड फेस्टिभल संचालन गर्न लागेको मगरले जानकारी दिनुभयो। फेस्टिभलमा जिल्लामा बसोबास गर्ने विभिन्न समुदाय को विशेष परिकारहरूको स्टल राखिने थपले बताउनुभयो। १० दिने 'मिनि महोत्सव' ले लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्यम एवं पर्यटन उद्योगको मनो बल उच्च राख्नमा सकारात्मक भूमिका खेल्ने ● बाँकी २ पेजमा

गैर कानूनी काम रोक्छु: प्रजिअ खनाल राजनैतिक संरक्षणमा अबैध उत्खनन् !

सिन्धुली/ विगत लामो समय देखि सिन्धुलीको सुनकोशी मरिण र दुधौली नगरपालिकाका स्थानीयबासीहरू ऐन नियम र कानूनको उल्लंघन गर्दै बेपरवाह रुपमा सञ्चालनमा रहेका अवैध क्रशर उद्योग र नदिको अवैध उत्खननको डरलाग्दो दृश्यलाई टुलुटुलु हेरिरहेका छन्। वर्षेनी हिउदो याममा हुने सुनकोशी, कमलामा र मरिण नदीको उत्खनन र राजनैतिक दलका नेताको आडमा सञ्चालन भएका अवैध क्रशर उद्योगका कारण स्थानीय वासिन्दा यो अबस्थामा पुगेका हुन्। उनीहरूले त्यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि गरेको आग्रहलाई स्थानीय

सरकारले त सुन्दै सुन्दै नत त्यसको अनुगमनको जिम्मा पाएको जिल्ला समन्वय समितिले हेरिरहेको छ।

सिन्धुलीमा सरुवा भएका आएका प्रमुख जिल्ला अधिकारी भरत खनालले कानूनलाई हातमा लिएर गरिने सबैखाले गैरकानूनी कामलाई

निस्तेज पारिने बताएका थिए। पत्रकारहरूसँगको कुराकानीमा उनले बालुवा प्रशोधनका नाममा खुलेका अवैध क्रसर र नदी उत्खननका विषयमा आफुले जानकारी पाइसकेको बताउँदै त्यसलाई रोक्न आफ्नो तर्फबाट कदम चाल्ने उल्लेख गरे। अनुगमनको जिम्मेवारी पाएको जिल्ला समन्वय समिति पनि अवैध उत्खनन रोक्ने सन्दर्भमा दार्ढिलो कदम चाल्ने सामर्थ्य राखेको देखिँदै किनकी उनीहरूमाथि पनि पटक पटक राजनैतिक दबाव पर्दै आएको छ। त्यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि ● बाँकी २ पेजमा

मटारो राजेश मानन्धर

आफ्नैलाई धराप थाप्दै सरकार

सत्ता साभेदार दल जनमत पार्टीका अध्यक्ष सिके राउतसहित संघीय सरकारकै मन्त्री अनिता देवी केही दिन अगाडि सत्तारूढ दलले थापेको धरापमा परे। धोती दिवसको ब्यानरसहित पुगेकाहरूलाई पक्राउ गर्ने क्रममा सत्ता साभेदार दलकै अध्यक्ष राउत, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री देवीसहित जनमत पार्टीका कार्यकर्ता सरकारी धरापमा परेका हुन्। सत्तारूढ दलकै प्रमुख र संघीय मन्त्रीलाई नै पक्राउ गरिनुको कारण धोती दिवस मनाउनु थिएन। बरु गत ५ पुसमा मात्रै दुई महिनाका

लागि थप गरिएको निषेधित क्षेत्र उल्लंघन मुख्य कारण रहेको अधिकारीहरूको भनाई छ। निषेधित क्षेत्रमा प्रदर्शन हुन थाले पछि पक्राउ परेकाहरूलाई उपप्रधान एवं गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठ आफै पुलिस क्लब पुगेर बाहिर ल्याएको हाँस्यास्पद दृश्यले सबै लाई चकित बनाएको छ। रिहा भएलगत्तै अध्यक्ष राउतले देशमा अझै रंगभेद रहेको प्रतिक्रिया दिए।

मधेश केन्द्रित एजेण्डा लिएर राष्ट्रिय राजनीतिमा उदाएका राउतले त्यस्तो प्रतिक्रिया जनाउनु अस्वाभाविक थिएन। तर स्थानीय प्रशासनले मन्त्री समेत सत्तारूढकै नेतृत्वलाई पक्राउ हुने परिस्थितिको सिर्जना हुनु हाँस्यास्पद हो। यस अगाडि पनि बालकुमारीमा मारिएका दुई युवाको विषयलाई लिएर बालकुमारीमा प्रदर्शन गर्दा पक्राउ परेका थिए। ● बाँकी २ पेजमा

प्रेम इलेक्ट्रानिक्स सेन्टर प्रो. कपिल श्रेष्ठ ९८४४०४९३५२ ९८०२६०७७५९

कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली

यहाँ विभिन्न किसिमका मोवाइल, फ्रिज, LED TV, Iron, Rice cooker बुफर लगाएत इलेक्ट्रानिक्स सामानहरू सुपथ मूल्यमा पाइन्छ।

राजनैतिक .....

पनि स्थानीयले आन्दोलन गरेकै थिए तर अबैध उत्खननमा संलग्न केही माओवादी केन्द्र, एमाले र नेपाली कांग्रेसका नेताहरुको बलमिच्याईले आम नागरिकहरुमा आक्रोस चुलिदै गएको छ। राजनैतिक संरक्षणमा हुने खोला नदिको दोहन तथा आफ्ना नेता कार्यकर्ताहरुले सञ्चालन गरेको अवैध क्रशर बन्द गर्न सक्ने तागत न प्रशासनसँग छ नत स्थानीय सरकारसँग नै छ। नियमन गर्नुको साटो उल्टै कमिशनको आडमा त्यस्ता उद्योगहरु निरन्तर सञ्चालन मा आइरहेका छन्।

यसैक्रममा सुनकोशीबासी नागरिकहरुको प्रतिनिधीत्व गर्दै सुनकोशी गाउँपालिका-१ का युवा कृष्ण मोक्तानले उच्च अदालत पाटनमा मुद्दा दर्ता गराएका छन्। मोक्तानले सुनकोशी गाउँपालिका तथा क्रशर उद्योगहरुलाई विपक्षी बनाई दर्ता गराएको मुद्दामा अधिवक्ता लिलानाथ धर्मिरे र दुर्गाकुमार कोईरालाले निःशुल्क बहस गरेपछि अब स्थानीयहरु न्यायका लागि अदालतको ढोका ढकढक्याउने अवस्थामा पुगेका छन्।

उच्च अदालत पाटनका न्यायधीश जनक पाण्डेको एकल इजलासले दुवै तर्फको प्रतिनिधीत्वमा छलफल गराई अन्तरिम आदेश प्रदान गर्न पौष २० गतेका लागि पेशी तोकेको छ।

मोक्तानले मंगलवार साँझ सन्देश जनप्रियसँग कुरागर्दै आफुले समग्र सुनकोशीबासीको पिडालाई मध्यनजर गरी कानुनी हिसाबले न्यायको लडाईं सुरु गरेको र यो कानुनी लडाईंमा साथ दिन सुनकोशीबासीलाई आग्रहसमेत

गरेका छन्। एमाले नितक मानिएका मोक्तानको कानुनी लडाईंले केही थान एमाले नेताकोसमेत टाउको दुख्न थालेको छ।

सुनकोशीमा बालुवा प्रशोधन उद्योगको अनुमति लिएर क्रशर नै सञ्चालनमा आएका एक दर्जन बढी उद्योगहरु सञ्चालनमा रहेको स्थानीय वासिन्दा बढी दाहालले बताए। पालिकाको संरक्षणमा सञ्चालित ति उद्योगहरु सबै अवैध रहेको घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय सिन्धुलीले जनाएको छ।

आफ्नैलाई.....

नागरिक समाजका अभियान्ताहरु त्यही क्षेत्रबाट बारम्बार पक्राउ परिरहेका छन्। संविधानत उल्कृष्ठा लोकतान्त्रिक अभ्यास गर्ने सरकारले भने गत ५ मंसिरदेखि सुरु गरेको निषेधित क्षेत्र घोषणाको क्षेत्र थप विस्तार गरिरहेको छ।

पहिले माइतीघरदेखि नयाँ बानेश्वर सम्म, राष्ट्रपति र प्रधानमन्त्रीको सरकारी निवास क्षेत्रमा निषेधित क्षेत्र घोषणा गरिएको थियो। त्यसलाई विस्तार गरेर सिंहदरवार परिसर र उपराष्ट्रपतिको कार्यालय परिसरलाई पनि दुई महिनाका लागि निषेधित क्षेत्र घोषणा गरिएको छ।

उक्त निर्णयप्रति जनमत पार्टीले कुनै प्रतिक्रिया जनाएको थिएन। जबकी लोकतन्त्रमा नागरिकलाई सरकारविरुद्ध शान्तिपूर्ण प्रदर्शनको अधिकार संविधानमै सुनिश्चित हुन्छ। सत्ताले सुन्ने ठाउँमै उभिएर शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गरेर आफ्नो कुरा राख्न पाउनु लोकतन्त्रको शुन्दर पक्ष मानिन्छ तर सरकार त्यो सुन्दर पक्षलाई बल पूर्वक निस्तेज गरिरहेको छ।

सामाजिक सञ्जालमा कडाइ हुँदै

नागरिकमाथि प्रहरी हस्तक्षेप हुँदा समेत नबोली बसेका राजनैतिक दलहरुले गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठको राजिनामा मागिरहेका छन्। सरकारको पछिल्लो काम कारवाहीले परिस्थिति बिग्रिँदै जाँदासत्तारूढ दल पनि लोकतन्त्रविरुद्धको यो धरापमा पर्न सक्छन्। त्यसैले लोकतन्त्रको संरक्षणमा लगातार आन्दोलित नागरिक अगुवाको कुरा सत्ता र सत्तारूढले तत्काल सुन्न आवश्यक छ। नागरिकको आवाज दबाउने कानुनले अरुलाई पनि छोड्ने छैन भन्ने हेक्का राख्न जरुरी छ।

एमाले .....

जनसंगठनका अध्यक्षले बाहेक धेरै व्यक्तिले नेतृत्वको कमी कमजोरी बारे मौन बसे अर्थात केही पनि बोलेनन्। एमाले जिल्ला कमिटीको बैठक निरन्तर यस्तै मौनताका बीच सम्पन्न हुने गरेका छन्।

माओवादीको किचलो तलसम्मै !

सत्तारूढ दल माओवादी केन्द्र सिन्धुली भित्रको आन्तरिक किचलो कार्यकर्ता तहसम्म पुगेको छ। जुन आन्तरिक विवाद एमालेको भन्दा गहिरो अवस्थामा छ। केही दिन अगाडि २ दिनसम्म चलेको जिल्ला समितिको बैठकमा पार्टी नेतृत्व माथि जिल्ला नेताहरुले प्रश्न प्रश्न उठाए। यस अगाडि हुने गरेका माओवादी बैठकमा नेतृत्वप्रति यधि धेरै प्रश्न कहिल्यै उठेका थिएनन्।

पार्टीलाई एकल ढंगले सञ्चालन गरिएको, आर्थिक अपारदर्शिता बढेको, अभियानलाई असहयोग गरेको, केन्द्रीय नेतृत्वलाई अस्वीकार गरेको जस्ता प्रश्न प्रश्न उठेपनि त्यसको जवाफ कतैबाट पनि आएन। एक जना जिल्ला नेताले भने अभियानका क्रममा जिल्लामा गुटगत गतिविधि

गरेको भन्दै नामै उल्लेख गरेर बैठकमा कुरा उठाएपनि केही समय त बैठक प्रश्नोत्तर शैलीमा अगाडि बढेको थियो।

बैठकमा सहभागी केन्द्रीय सदस्य गंगा लामाले आफ्नै नेतृत्वको निर्देशनमा नियन्त्रणमा लिएर हत्या गरिएका यानप्रसाद गौतम आलोक प्रवृत्तिको प्रसंग उल्लेखगर्दै काभ्रे र रामेछाप जिल्ला कमिटीबाट सिन्धुलीले पाठ सिक्न सुझाव दिए। सिन्धुलीमा पार्टी र संगठन विधि र पद्धतिबाट चलेको भए बैठकमा यस्ता विषयले प्राथमिता नपाउने बताएका लामाले बैठकमा उठेका प्रश्नहरुको समाधान खोज्न पनि सुझाएका थिए।

बैठकमा सहभागी एक जिल्ला नेताका अनुसार माओवादी केन्द्रमा नेतृत्वको कमी कमजोरी औल्याउँदै बैठक भएको यो पहिलो पटक हो। यस अगाडिका बैठकमा पार्टी र संगठन बनाउने सन्दर्भमा यस्ता विषयले कहिल्यै प्रवेश पाएका थिएनन् तर यस पटकबाट भने पार्टी बैठकले नयाँ अभ्यास गरेको जस्तो अनुभूति भयो। उनी अगाडि भन्छन्: कर्म्युनिष्ट पार्टीमा आलोचना र आत्मालोचना भन्ने विषय हराइसकेको थियो, अलिअलि जिवितै रहेछ भन्ने संकेत दिएको छ, उनले सन्देश जनप्रियसँग भने।

समाजवादीमा छैन सकस

एमालेबाट विभाजन भएको भनिएको नेकपा समाजवादी सिन्धुलीमा भने नेतृत्वमा जाने सन्दर्भमा कुनै पनि समस्या देखिएको छैन। चुस्त संगठन भएको र नेता कार्यकर्ताको सानो समूह भएकाले पनि त्यस्तो समस्या नभएको देखिएको हो। के हो एमाले-माओवादीको समस्या

एमाले र माओवादीको मुख्य समस्या एउटै जस्तो देखिएपनि सारमा भने वेग्ला वेग्लै छ। एमालेमा विधि र पद्धति र सांगठानिक पद्धतिलाई अंगिकार गर्ने सन्दर्भमा कुनै समस्या छैन र ती विषय पनि उठेका छैनन्। मात्रै आउदै गरेको जिल्ला अधिवे शनमा कसरी आफ्नो पक्षको नेतृत्व हत्याउने भन्ने होडबाजी चलेको छ र त्यसैले एमालेमा दुई घर बनिरहेको छ। नेतृत्व पंक्तिमा विभाजित एमाले कार्यकर्ता पंक्तिमा भने एक देखिएको छ। सार्वजनिक कार्यक्रममा एमाले मा आन्तरिक समस्या छ भन्ने कसैले पनि थाहा पाउँदैनन् तर कोठे बैठकमा भने एकले अर्काको आलोचना गरेको प्रशस्तै सुन्न पाइन्छ।

माओवादी केन्द्रमा भने एमालेको भन्दा भिन्न छ। अहिले माओवादीमा विधीलाई स्थापित गर्ने र पार्टीलाई सामूहिक रूपमा सञ्चालन गर्न भन्दै आवाज उठेको छ। त्यो विषय माओवादीले सञ्चालन गरेको तीन महिने अभियानका क्रममा जोड तोडले उठ्यो। केही दिन अगाडि भएको २ दिने जिल्ला कमिटी बैठक पनि त्यसैको निरन्तरता भएको विश्लेषण गरिएको छ। माओवादी नेतृत्व बीचमा देखिएको यो समस्या अहिले पालिका कमिटीसम्म पुगेको छ र पालिका कमिटीले विधि र पद्धतिलाई अँगाल्ने भन्दै बैठकमा छलफल चलेपछि त्यसले कार्यकर्ता तहसम्म पुर्‍याई दिएको हो। पुराना वामपन्थी नेता विश्वभर लामिछाने भन्छन्: सिन्धुलीका दुई कर्म्युनिष्ट पार्टीहरुमा अहिले देखिएको समस्या कुनै जटिल होइन भन्छन्। मुख्य समस्या भनेको पार्टीलाई विचार संगठन र नेतृत्व बीचको आपसी समझदारी र समन्वयमा सञ्चालन गरिएको छ वा छैन भन्ने हो।

ठ्यु .....

छिरेर लागु औषधलगायतमा संलग्न युवा युवतीहरु प्रवेश गरेर यस क्षेत्रलाई नै दुर्गन्धित बनाइसकेका छन्। स्थानीय वासिन्दाहरु भने थ्यू टावर सञ्चालनमा नआउँदा दुर्व्यसनी र गलत धन्दाका संलग्न मानिहरु बसोबास गर्ने अखडा बनिरहेको छ, त्यस्तो गलत कार्य रोक्न कमलामाई नगरपालिकाले चासो दिएन, ती स्थानीयले भने। सिन्धुली जिल्ला सदरमुकाम लागु औषध ओसार पसारको ट्रान्जिट बन्न पुगेको छ। सिन्धुली प्रहरीले दिएको जानकारी अनुसार राजधानी प्रवेश गर्ने सवारी साधनलाई चेक जाँच गर्ने हो भने ४० प्रतिशत सवारी साधनमा लागु औषध भेटिने छ। भारतीय सिमा क्षेत्रमा जोडिएका तराईका जिल्लाबाट राजधानी प्रवेश गर्ने सवारी साधनहरुले लागु औषध बोकेर गइरहेको छ,

ती सबैलाई राम्रोसँग चेक जाँच गर्ने हो भने ४० प्रतिशत सवारी साधन समातिन्छन्, ती प्रहरी अधिकारीले सन्देश जनप्रियसँग भने।

सिन्धुलीमा पछिल्लो सामुदायिक विद्यालयहरु लागु औषध ओसार पसार गर्नेहरुको प्रभावमा पर्न थालेको देखिएको छ। जिल्ला सदरमुकाम स्थित सामुदायिक विद्यालयमा लागु औषधको प्रवेश हुन थालेपनि स्थानीय प्रशासन र स्वयंम् स्थानीय सरकार यो डर लाग्दो तथ्यबारे बेखबर बनेको सरोकारवालाहरुले बताउन थालेका छन्।

सिन्धुली.....

आयोजकको बनाइ छ। आयोजक टोलीका अनुसार आन्तरिक पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गरी सिन्धुलीको पर्यटन विकासमा टेवा पुर्‍याउने र जिल्लाको उत्पादन, परिकार र संस्कृतिको प्रवर्द्धन गर्ने महोत्सवको मुल उद्देश्य हो। जिल्लाको सांस्कृतिक प्रवर्द्धन एवं संरक्षणमा समेत यो कार्यक्रम सहयोगी हुने जिल्लाका व्यवसायीले अपेक्षा गरेका छन्। फुड फेस्टिबलमा चर्चित गायक-गायिका, कलाकार तथा सांगितिक समूहहरुको समेत प्रस्तुति हुनेछ। साथै, विभिन्न नेपाली खानाका परि कारहरु र स्वदेशी उत्पादनहरुको विशेष प्रदर्शन/प्रस्तुतिका स्टल हरू हुनेछन्। बालबालिका र युवाका लागि विभिन्न खेलहरु राखिने आयोजकले जनाएको छ। बाल उद्यान, रोटेपिंग, मारुती सर्कस, कोलम्बस, जादु, बालबालिकाको खेल सामाग्री सहित फेस्टिबलमा मनोरन्जनको प्याकेज नै रहेको प्रबन्धक मगरले बताउनुभयो। मगरका अनुसार फेस्टिबलमा सिन्धुली जिल्लाभर उत्पादित कृषिजन्य उत्पादनको विक्रि वितरण तथा प्रदर्शनका लागि स्टल निशुल्क गराइने छ। स्थानिय उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्दै स्वदेशमै पौरख गने लाई बजारको निशुल्क व्यवस्था गरिएको मगरले बताउनुभयो। त्यसैगरी, हस्तकला तथा घरेलु उद्योगको स्टलमा ५० प्रतिशत छुट दिइने छ। सरकारी स्वास्थ्य यसैबीच राजधानी काठमाडौं संस्थालाई सेवाको लागि निशुल्क स्टल व्यवस्था गरिने मगरले बताउनुभयो। सिन्धुली उद्योग वाणिज्य संघमा आवद्ध व्यापारीको हकमा प्रति स्टल ३३ प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिएको मगरले बताउनुभयो। उहाँले स्टल बुकिङ गर्न संघमा आवद्धता भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपीसहित सम्पर्क गर्न अनुरोध गर्नुभयो। महोत्सवमा ५० भन्दा बढी यस्ता स्टलहरु हुने अनुमान छ भने ६० हजार बढी अवलोकनकर्ताहरु पुग्ने आयोजकको अनुमान छ।

डेङ्गी ज्वरो

(Dengue Fever)

परिचय

डेङ्गी ज्वरो अरु मौसमी ज्वरो जस्तै हो। डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातकी लामखुट्टेको टोकाइबाट मानिसमा सर्दछ।

लामखुट्टेले टोक्ने समय

एडिज जातकी लामखुट्टेले प्राय गरिने दिनमा टोक्दछ, यद्यपी घाम उदाएको २ घण्टा पछाडी र घाम अस्ताउनु भन्दा २ घण्टा अगाडी यो लामखुट्टे बढी सक्रिय हुने हुनाले सो समयमा थप सचेत हुनुपर्छ।

लामखुट्टे वृद्धि विकास हुने स्थान

एडिज लामखुट्टेले सफा जमेको धोरे पानीमा पनि फूल पाईदछ, खासगरी पानी जम्ने टिनका डब्बाहरु, प्लास्टिकका बोतल, प्लास्टिकका खोल, टायर, सिती, अन्डाको बोक्रा, ड्रम, बाटा, बाटिन, फुलदानी, गमला, कुलर, पानीका ट्यांकी आदिमा लगायत जुनसुकै पानी जम्ने भाँडा तथा स्थानहरु जस्तै छाना, कौसी, बरन्डा, ढल, नाली, कुलो, आदिमा फुल पाईर यो लामखुट्टेको वृद्धि विकास हुन्छ।

लक्षणहरु

डेङ्गीको मुख्य लक्षण एक्कासी उच्च ज्वरो आउनु हो, यो ज्वरो ५-७ दिनसम्म रहन सक्छ, ज्वरोसँगै निम्न लक्षणहरु देखापर्छन्:

- बेस्सरी टाउको दुख्ने,
- आँखाको गेडी दुख्ने,
- हाडजोर्नी र मांसपेशीहरु र ढाड दुख्ने,
- शरीरमा विविदा आउने,
- रिंगटा लाग्ने,
- बाकवाकि/ बान्ता हुने,

यसका साथै लगातार बान्ता हुने, बान्तामा रगत देखा पर्ने, धेरै पेट दुख्ने, स्वासप्रस्वासमा समस्या आउने, नाक वा गिजाबाट रगत बग्ने, रक्तश्राव हुने, बेहोस हुने आदि लक्षणहरु देखापर्नु डेङ्गीको जटिल अवस्थामा हो।

डेङ्गी ज्वरोको उपचार

- डेङ्गी भाइरसबाट हुने भएकोले यसको खास उपचार छैन। यो आफै निको हुन्छ।
- उच्च ज्वरो कम गर्न पारामिटामोल खाने तर बुईकन, एन्मिग्न जस्ता दुखाई कम गर्ने औषधि नखाने,
- पानी तथा भोलिबो नया पोषिलो खाने कुरा प्रशन्न मात्रामा खाने,
- पूर्ण रूपमा आराम गर्ने।

डेङ्गीको जटिल लक्षणहरु देखिएमा तत्काल नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा लैजानु पर्दछ, डेङ्गी रोग भएका बालबालिका, बृद्धवृद्ध, दिग्र रोगी र गर्भवतीहरुको विशेष ध्यान दिनु पर्छ।

बच्ने उपाय

डेङ्गी ज्वरोबाट बच्न लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने:

- विहान, दिउँसाँ, राति जुनसुकै बेला फुल लगाएर मात्रै सुत्ने,
- पुरा बाहुला भएको पुरा शरीर ढाक्ने लुगा लगाउनु पर्छ,
- शरीरका खुला भागमा लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउने,
- लामखुट्टे भगाउनु लामखुट्टे घाउने विधिहरु अपनाउने जस्तै: थूथ खान्ने,
- घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नदिन घरको भूयाल ढोकामा जाली लगाउने।

लामखुट्टेको वृद्धि विकास नियन्त्रण गर्ने:

- आफ्नो घर वरिपरी, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानहरुमा पानी जम्न नदिई सफा राख्ने,
- पानी जमिहालेको खण्डमा हप्तामा २ पटक जमेको पानी फाल्नुपर्छ,
- दैनिक प्रयोजनको लागि राखेको पानी लामखुट्टे प्रवेश गर्न नदिने गरी ढाकेर राख्नुपर्छ,
- कुलरमा रहेको पानी हप्तामा २ पटक सफा गर्नुपर्छ,
- गमला वा गमला राखेको प्लेटमा जमेको पानी हप्तामा २ पटक फालेर प्लेट सफा राख्ने, त्यस्तै भाँडाकुँडामा पानी जम्न नदिन पौट्याएर राख्ने,
- घर वरपर रहेका पानी जम्ने खाल्डाखुल्डीलाई पुरिदिने,
- काम नलाग्ने भाँडाकुँडा, सिती, बोतल, प्लास्टिकका सामग्री, टायर आदिको पानी जम्न नदिने गरि विसर्जन गर्ने,

लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्नु नै डेङ्गी रोगबाट बच्ने मुख्य उपाय हो।

यस सम्बन्धी थप जानकारीको लागि नजिकको रवारथ्य संस्थामा सम्पर्क राख्नुहोला।

दुधौली नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

दुधौली, सिन्धुली

9867359375 प्रो. प्रदिप कटुवाल

दर्पण ट्रेडर्स

कमलामाई न.पा.-६, पानीटवाङ्की, सिन्धुली

यहाँ कार्पेट, फर्दा, सिरक, इस्ता, सिरानी, तन्ना, डोरम्याट, फाइबर कपास, साडी कुर्था सुरवाल, स्ट पाइन्टको साथै बच्चाका कपडा, जुता, चप्पलको साथै सिलाईको पनि व्यवस्था छ।

अरु अग्लु नै नाममा होलैंत नया गुथ मुलामा उच्चथ रारदथ।

फ्रि होम डेलिभरीको व्यवस्था छ।

चौथो अङ्ग, बिबि र शालिग्रामहरू

बुढापाकाले भन्थे, 'अरुलाई रुवाए, दुःख दिए, ठो गे वा मारे, अर्को जुनीमा भोगनुपर्छ।' केही वर्षअघिको कुरा हो। पत्रकार शालिग्राम पुडासैनीले भक्तानिएर रुदै भिडियो तयार गरे। पत्रकार राज्यको चौथो अंग हो। र, हतपत् पत्रकारहरू कोहीसँग डराउँदैनन् भन्ने सर्वसाधारणको मनमा अहिले पनि छ।

पुडासैनी पनि पत्रकार नै थिए। राज्यको चौथो अंग थिए। उनी कलिलै उमेरका थिए। पुडासैनीको जन्म थलो नुवाकोट हो। उनी राजधानी काठमाडौंमा बस्दै आएका थिए। आर्थिक अवस्था कमजोर भएका घरपरिवारका थिए, पुडासैनी। केही समयअघि मात्र वैवाहिक सम्बन्धमा बाँधिएका थिए, उनी। उनले न्यूज २४ मा रवि लामिछाने सँग काम गरे। लामिछानेको सम्पूर्ण गोप्य कुरा उनले थाहा पाइसकेका थिए। पुडासैनीले लामिछानेको बारेमा सबै कुरा थाहा पाएपछि न्यूज २४ छोडेर उनी माउण्टेन टेलिभिजनमा गए। पछि लामिछानेको प्रेस वा दबाव सहन नसकेपछि उनले चितवनमा गएर आत्महत्या

गरे। आफु मरेपनि राज्यलाई अपराधी समाल सजिलो होस् भनेर उनले मर्नुअघि रुदै भिडियो रेकर्ड गरेका थिए। उक्त भिडियोमा लामिछानेको दुई वटा नागरिकता, पासपोर्ट रहनुका साथै धेरै व्यापारी हरुलाई धम्काएर पैसा लिएको उनले बताएका थिए। पुडासैनीले आत्महत्या गरेपछि प्रहरीले अनुसन्धान गर्ने क्रममा सो भिडियो भेट्यो।

पछि त्यो भिडियो विभिन्न सञ्चार माध्यममार्फत बाहिरियो। कतिपय सञ्चारमाध्यम भने त्यो भिडियो सार्वजनिक गर्न डराए त कतिपय सञ्चारमाध्यमले सार्वजनिक गरे। पुडासैनीको त्यो भिडियो सार्वजनिक भएपछि जनताले लामिछानेको विरोध गर्न सुरु गरे। उनले कारबाही गर्नुपर्ने आवाज उठ्न थाल्यो।

प्रहरीले लामिछानेलाई न्यूज २४ को कार्यालयबाट समातयो। त्यसपछि पुडासैनीले आत्महत्या गरेको ठाउँ चितवन लगियो। तर, न्यूज २४ उनले चितवनमा गएर आत्महत्या

अनुषा थापा

रहेको र उनलाई फसाउने सफाइ पाए।

०७९ मंसिर ४ गतेको प्रदेशसभा तथा प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा उनले चितवन निर्वाचन क्षेत्रनम्बर २ बाट उम्मेदवारी दिए। चुनाव जितेपछि गृहमन्त्री बने। गृहमन्त्री भएपछि उनको नागरिकता र राहदानीको विषयमा अदालतमा मुद्दा पयो। कारण थियो, उनको दुई वटा नागरिकता र राहदानी छ। नेपाली र अमेरिकन। अदालतले लामिछानेले नेपाली नागरिकता त्यागेर अमेरिकन नागरिकता र राहदानी लिएको तर त्यो नागरिकता त्यागेर पुनः नेपाली नागरिकता नलिएकोले अमेरिकन नागरिकता त्यागेर नेपालको संविधान बमोजिम नेपाली नागरिकता लिन फैसला सुनायो।

नागरिकताकै कारण उनको गृहमन्त्री, सांसद र पार्टीको सभापति पद गुम्यो। नेपालको संविधान बमोजिम नागरिकता लिन्छु भन्दै

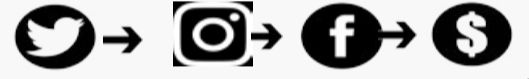
चितवनकै जनताको पैसा लामिछाने ले डुबाइदिएका छन्। अनि अर्को पनि चितवनवासी लामिछानेकै गुनगान गाएर बस्छन् कि उनको विरोधमा सडकमा उत्रिन्छन् ?

तामभामका साथ लामिछानेद्वारा खोलिएको टेलिभिजनमा चितवनका हजारौं वचतकर्ताको करोडौं रकम डुबेको छ। पत्रकार पुडासैनी त मरे। उनको घरपरिवारको आर्थिक अवस्था कमजोर भएकोले पुडासैनीले न्याय पाएनन्। उनी मरेको मरे भए। अनि उनलाई मर्न बाध्य बनाउने व्यक्ति भन्नु ठूलो र शक्तिशाली हुन पुग्यो। सञ्चार माध्यमहरूले पत्रकार पुडासैनीको भिडियो बाहिर व्याउनुपर्छ। उनको न्यायको लागि आवाज उठाउनुपर्छ। किनकि पुडासैनी पनि राज्यको चौथो अंग नै हो। पुडासैनीको मुद्दामा त लामिछाने राजनीतिक पहुँच र पैसाको आडमा जेल जानबाट बचे। तर, अब सहकारीको मुद्दामा त उनी जेल जानबाट कुनै पनि हालतमा बच्ने छैनन्।

-जनता टाइम्स डटकमबाट।

सामाजिक सञ्जाल

नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रको मिलनपछि बनेको नेकपा विभाजनले त्यसको एक घटक नेकपा माओवादी केन्द्रलाई तत्कालीन अवस्थामा संगठनात्मक रूपमा केही घाटा भए पनि धेरै क्षति व्यहोर्नुपरेन। माओवादी नेताहरू त्यस आधारमा सन्तुष्ट थिए। तर, माओवादीलाई पनि ठूलै क्षति पुगेको रहेछ भन्ने कुरा २०७९ मा सम्पन्न निर्वाचनहरूले देखायो। पाँच दलीय गठबन्धन बन्दा पनि माओवादीले आफ्ना आधार इलाका मानेका क्षेत्रहरूसमेत जोगाउन धौ धौ भयो। पुस ५ को त्यो निर्णयले सबैभन्दा बढी क्षति एमालेले व्यहोर्‍यो र अहिलेसम्म पनि व्यहोर्दैछ। संसद व्युत्पिष्ट संवैधानिक रूपमा एमालेको हार भयो। आफैले विघटन गरेको संसदमा टेकेर फेरि पनि सत्तामा चिपकिरहनाले राजनीतिक र नैतिक रूपमा एमाले हाँच्यो। पार्टी विभाजन हुनबाट जोगाउन सकेन, संगठनात्मक रूपमा एमाले हाँच्यो। जनताको बहुदलीय जनवादभन्दा माथि उठ्ने गरी सहमति भएको थियो। तर, फेरि जनताको बहुदलीय जनवादमै फर्कियो, वैचारिक रूपमा पनि एमाले हाँच्यो।

प्रकाश नानामगर कमलामाई २ सिन्धुली

स्वास्थ्य आलोचना हुनु आवश्यक छ त्यो पनि सम्बन्धित कमिटीको मिटिङमा। आलोचना व्यक्तिगत हुनु भएन। गरेको कामको प्रसम्सा पनि हुनु पर्छ। सिन्धुलीको हकमा माओवादी पार्टी टुटफुटले कमजोर बनाएको जगलाई रक्षा गर्ने सबाल सामान्य थिएन। जो राजन दाहालको नेतृत्वले सहज बनाइदियो। त्यसो भन्न कोहि हिचकिचाउनु पर्दैन। उनैको नेतृत्वले अत्साह र उर्जा पैदा गर्‍यो। ठूलो पार्टी

पड्ती गोलबद्ध भयो। विपक्षीलाई संयोग पुग्ने गरि नेतृत्वलाई खुइल्यानु गलत हुन्छ। यसले पश्चाताप बाहेक केही दिदैन। आफ्नै घर मा आगो लगाएर ताप्ने काम कोहीकसैले नगरौं। नेतृत्वको रक्षा गर्नु नै समाजवादमा पुग्ने उत्तम विकल्प हो।

मनोज दाहाल सिन्धुली

गफ दिएर मात्रै नेता भइन्दैन। आफ्नो आचरण सबैले हेर्नुपर्छ, यहाँ काम गर्नेलाई धेराबन्दी कसेर के के नै खाउला जस्तो गछैन। विचारको नाममा जडसुत्र भएर विद्वान भइएला तर नेता भइन्न। अहिले कुशल संगठनक र काम गर्ने नेता चाहिन्छ हामीलाई, जनतालाई। काम गर्ने नेतालाई साथ अरुलाई माथ, यति बुझौं, धन्यवाद, व्यक्तिगत बुझाई मेरो।

भानुक्त श्रेष्ठ, कर्मचारी, कमलामाई नगरपालिका

जब जब नेतृत्व हरूले आफ्नो आलोचना र आत्माआलोचना सुन्न वा स्विकार गर्न सक्दैनन् उनीहरू प्रशंसा तारिफ र आत्मा रतिमा रमाउन थाल्छन् तब उनीहरूले यथार्थ धरातल विचार र वर्गीय दृष्टिकोण बाट च्युत हुनुपर्छन् त्यस्ता नेतृत्व र जन प्रतिनिधि हरूले जनताको आसा अपेक्षा नत पुरा गर्न सक्छन् नत वास्तविक रूपमा समाजवादी क्रान्तीको नेतृत्व गर्न सक्छन्।

यमकुमार देवकोटा, नेता माओवादी केन्द्र

नेपालका कम्युनिष्ट पार्टी भित्र आलोचना र आत्माआलोचनाको संस्कार सकिएर हुनुपर्छ। उनीहरू आफ्नो आलोचना अलिकति पनि सुन्न

सक्दैनन्। जो आलोचना सुन्न र स्वीकार गर्न सक्दैन वास्तवमा तीनीहरू कम्युनिष्ट नै हुन सक्दैनन्। व्यक्ति पूजा गर्ने र गणेशकै शैलीमा ने तृत्वको वरिपरि गरेर गणेश शैलीको पार्टी र संगठन निर्माण गर्ने कार्यले व्यक्ति त बलियो होला तर पार्टी र संगठन कमजोर बन्छ भन्ने तथ्यलाई कोही कसैले स्वीकारेको देखिएन। आफ्नो स्वार्थको समूह वा गुट बनाएर भजन गाउने भन्दा जनताका बीचमा गएर उनीहरूका पीर मर्का सुन्ने काम गरे कति राम्रो हुन्थ्यो। सामाजिक सञ्जालमा दिने अति उपदेशले सिन्धुलीका सर्वसाधारण वाक्क भएका छन्।

उर्मिला लामा केन्द्रीय सदस्य, माओवादी केन्द्र

पहिलो कुरा हामी नेतृत्वको प्रतिरक्षा गर्छौं। दोश्रो कुरा यसका साथ साथै हामी नेतृत्वको गलतिहरूको आलोचना गर्छौं।

प्रमोद दाहाल, पत्रकार

पार्टीको चार महिने अभियान अन्तर्गत सिन्धुली जिल्लाको मरिण गाउँपालिकामा मेरो जिम्मेवारी परेको थियो यो चार महिनाको बीचमा मैले मेरो भूमिका लाई कुशलता पूर्वक पुरा गर्न सके अथवा सकिन त्यो त्यहाँका पार्टी कमिटीलेनै मूल्यांकन गर्नुहुनेछ तर मैले कमिटीका साथीहरूको अथाह साथ सहयोग र सद्भाव पाएँ जहाँ बाट म आफैले धेरै कुराहरू सिक्ने अवसर पनि पाएँ। जनवादी केन्द्रियताको आधारमा विधि प्रक्रिया र पद्धति अनुसार पार्टी चलाउन सबैले मरिण पार्टी कमिटीसँग सिक्न जरुरी छ।

प्रकाश दनुवार, दुधौली

खबर हाम्रो, फैसला तपाईंको: पलपलको खबरका लागि
प्रदेशखबर www.epradeshkhabar.com
 Email: sandeshjanapriya@gmail.com

ताजा दुध, दही, घिउ पनि र खुवाका लागि हामीलाई संभन्नुहोस।

कमलामाई डेरी प्रा.लि सिन्धुली

माफीटार, सिन्धुली (शिक्षा समन्वय कार्यालयसंगै) PHONE NO.- 9843354289

भिड जहिले पनि त्यही बाटोमा हिँड्छ, जुन बाटो सजिलो छ । तर, यसको मतलब यो होइन कि भिड सधैं सही बाटोमा हिँड्छ । - अज्ञात

सम्पादकीय

आफ्नैबाट आलोचित प्रधानमन्त्री

माओवादी जनयुद्धका क्रममा एउटा गीत निकै लोकप्रिय रह्यो । 'के सरकार देखियो लाजै नभाको, जनताको एक बुठी मायाँ नभाको' गीतले शासकहरूका विरुद्ध आक्रोश जताउने उद्देश्यले लेखिएको थियो रोल्यालीहरूलाई । जनगायक चतु गुरुङले गाउनुभएको उक्त गीतको सहरामा १० वर्षे जनयुद्धले तत्कालिन शासनलाई भित्तामा मात्रै पुऱ्याएन सदाका लागि समाप्त पारिदियो ।

अहिले त्यही गीतमा आज सर्वसाधारणलाई सरकारका विरुद्ध उराल्ने कमाण्डर पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले सरकारको नेतृत्व गरिरहनु भएको छ । दिल्लीको सहयोगमा गरिएको १२ बुँदे समझदारी पश्चात गरिएको जनयुद्धको समाप्तीपछि त्यस बेला उठान गरिएका जनताका समस्याहरू सम्बोधन गरिनुको साटो असरल्ल सडकमा छोडियो र २०६३ मंसिर ५ गते गरिएको बृहत शान्ति संभौता उनै नेताहरूका लागि सत्ता प्राप्तीको माध्यम बन्न गयो ।

शान्ति संभौतामा उल्लेखित प्रावधानहरूलाई वृद्धतापूर्वक कार्यान्वयन गर्नुको साटो सत्तारोहका लागि अनेकौँ तानाबुना बुन्दै आफ्नै सहकर्मी मध्ये कोहीलाई काखी च्याप्ने र कसैलाई भित्तामा पुऱ्याउने प्रचण्डको कार्यशैलीकाकै कारण जनयुद्ध लडेकाहरू अहिले सो पार्टीभन्दा बाहिर छन् भने शान्ति प्रक्रियाका पुरा हुनु पर्ने द्वन्द्वकालिन मुद्दाहरूको छिनोफानो, बेपत्ताहरूको छानवीन र घाइते तथा अपाडहरूको भरपणोषण जस्ता विषयहरू सम्बोधन हुनै सकेन । फलस्वरूप माओवादीनै विभिन्न टुक्रामा विभाजित बन्थे र परिवर्तनका लागि लड्नेहरू जीवन रक्षाका लागि विदेशमा पसिना बगाइरहेका छन् भने जनयुद्धका केही थान नेताहरूका लागि सत्तारोहको यात्रा निरन्तर जारी रहेको छ ।

जब उनीहरू सत्तामा पुग्छन् र आफ्नै भित्र पिल्सिएकाहरूले त्यसको विरोध गर्छन् वा सच्चिन दबाव दिन्छन् त्यस्ता नेता कार्यकर्तालाई पार्टीबाटै निकालेर आफ्नो स्वार्थ समूहको अखडा बनाउँदै गैर माओवादी चरित्रकाहरूले पार्टी कब्जामा लिएर थप समस्या सिर्जना गरेको भन्दै अहिले सोही पार्टीभित्र कमजोरीहरू पहिल्याउने प्रयत्न पनि हुन थालेको देखिएको छ ।

सत्ता प्राप्तीका लागि जस्तोसुकै कदम चाल्न पछि नपर्ने प्रचण्डको कार्यशैलीले स्वयम् अहिले सरकारको आलोचना बढाएको छ । स्वयम् प्रधानमन्त्री प्रचण्डकै कार्यशैली, सरकारी संयन्त्र र निकाय हरू विकास र समृद्धिको दृष्टिले हेर्ने हो भने निकम्माजस्तै देखिँदै आएका छन् । सरकारबाट भएका आक्कल भुक्कल हुने विकासका कार्यहरूमा पनि ठूलो विभेद हुने गरेको छ । मुलुकमा विकास प्रक्रिया अवरुद्ध हुँदा र भएका भनिएका असन्तुलित विकासका कारण आम नागरिकमा राज्य र सरकारप्रति अपनत्वको भावना सिर्जना हुन सकेको देखिँदै नत उनकै पार्टीका नेता कार्यकर्ताहरूमा देखिएको छ । विकास आवश्यकताका आधारमा भन्दा पनि सोर्सफोर्स र पहुँचका आधारमा नै गरिएपछि अहिले त्यसको चौतर्फी आलोचना मात्रै भएको छैन, सरकारको दिनगन्ती पनि प्रारंभ भएको विश्लेषण गर्न थालिएको छ ।

इन्जिनियरमाथि रोबोटको आक्रमण

एजेन्सी/ अमेरिकाको टेक्सासमा एलन मस्कको कार कम्पनी 'टेस्ला'को कारखाना छ । उक्त कार खानामा कार्यरत एक इन्जिनियरलाई सोही कारखानामा तैनाथ गरिएको एउटा रोबोटले हमला गरेको खबर प्रकाशमा आएको छ । सन् २०२१ मा भएको उक्त घटना हालै नियामक निकायमा गरिएको उजुरीपछि प्रकाशमा आएको हो । सन् २०२१ र २०२२ मा टेक्सास कारखानामा रोबोटसँग जोडिएको कुनै पनि त्यस प्रकारको घटना टेस्लाका तर्फबाट नियामक निकायलाई जानकारी गराइएको थिएन ।

समाचार एजेन्सीहरूका अनुसार पीडित इन्जिनियर अन्य दुई रोबोटको प्रोग्रामिङमा व्यस्त रहेको समयमा एउटा रोबोटले उनीमाथि हमला गरेको थियो । उक्त रोबोटलाई आल्मुनियम कारको

हिस्सालाई समात्न डिजाइन गरिएको बताइन्छ । रोबोटको धातुको पञ्जाले ती कर्मचारीको ढाड र हातमा नराम्ररी घाँचिएको थियो र रक्तस्राव बनाएको थियो । अन्य कर्मचारी हरूले आपतकालीन बटन थिचेर रोबोटलाई बन्द गरेको बताइएको छ । टेक्सासस्थित कारखानामा श्रमिकहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने एक वकिलका अनुसार काम गरिरहेको समयमा हुने त्यस्ता दुर्घटना र क्षतिको घटना थोरैमात्र बाहिर आउने गरेको तथ्य श्रमिकहरूसँगको कुराकानीका क्रममा पत्ता लागेको हो । ती वकिलका अनुसार २८ सेप्टेम्बर २०२१ मा एक निर्माण श्रमिकको मृत्युसमेत यसमा सामेल छ । मृत्यु भएका श्रमिकको नाम एन्टेल्लो रामिरेज हो भने उनीको मृत्यु 'हिट स्ट्रोक' का कारण भएको उनको दावी छ । डेलीमेलबाट

नेपालमा चलेको धर्मको व्यापार

दिपा भण्डारी

नेपालमा धार्मिक द्वन्द्वका घटनाहरू केही वर्षयता पटक-पटक दोहोरिँदै छन् । सशस्त्र संघर्षका दौरानमा क्रिश्चियनधर्मप्रचारकको आवरणका नाममा माओवादीले राजनैतिक गतिविधि गरेको तथ्य लुक्न नपाउँदै सोही पार्टीका संस्कृति मन्त्री सुदन किराँतीको क्रिश्चियन धर्मप्रतिको टिप्पणीले फेरी पनि जनयुद्धकालिन सन्दर्भ संभाएको छ ।

एकातिर विभिन्न लोभ र अन्ध विश्वासमा फसाएर क्रिश्चियन बनाउने अभियान चलाइरहेको छ भने अर्कोतिर भारतीय अतिवादी हिन्दूहरूको नक्कल गरी नेपालमा पनि हिन्दू अतिवादीहरू धार्मिक द्वन्द्व निम्त्याएर राजनीतिक लाभ लिन धर्मिलो पानीमा माछा मार्ने दाउमा विभिन्न स्वार्थी समूहहरू रहेका छन् । यहाँ एउटा धर्मका अनुयायीले अर्को धर्मका अनुयायीमाथि गलत टिप्पणी गर्ने र आफ्नो धर्म र ईश्वर संसारकै उत्कृष्ट र शक्तिशाली रहेको दावी गर्ने होडबाजी चलेको छ । यदि कुनै निश्चित धर्मको ईश्वर सर्वैसा वा सर्वव्यापी हुने भए भए अनाहकमा गजाका निर्दोष प्यालेस्टिनी जनताले ज्यान गुमाउनु पर्ने अवस्था आउने थिएन होला ।

वास्तवमा धर्म उत्कृष्ट चिज हुँदै होइन र छैन पनि । धर्मलाई कम्युनिष्टहरूका गुरु कार्ल मार्क्सले अफिमको रूपमा टिप्पणी गरेका थिए । नेपालका कम्युनिष्ट भने त्यही अफिमलाई रोपेर फैलाईरहेका छन् । धर्म आफैमा अन्धविश्वासलाई बढावा दिने माध्यम हो । धर्म आफैमा मानव विचमै द्वेष निम्त्याउने माध्यम भएको छ । मानव विचमा अहम् बढाउने कारक बनेको छ । यही वास्तविकतालाई मार्क्सको छोटो वाक्य 'धर्म एक अफिम हो' ले छल्लङ्गा गरेको हो ।

आजकल विभिन्न धार्मिक कथा वाचन गरेर पैसा कमाउने धन्धा खुब चलेको छ । धर्मको नाममा कथा वाचन गर्ने भनेको कुनै गायन

समूहले कन्सर्ट आयोजना गरेर पैसा कमाउनुजस्तो बाहेक केही होइन । भागवत गीता सुनाएको दसौँ लाख शुल्क लिने कथावाचक कथित पण्डितहरू छन् । भारतीय मिडिया रिपोर्टका अनुसार कथावाचक देवकीनन्दनले १५ लाख र अनिरुद्राचार्यले धार्मिक कथा वाचन गर्न २० लाख लिन्छन् । नेपाल आएका धीरेन्द्र कृष्ण शास्त्री भन्नेले त कथावाचन गराउँदा पच्चीस लाखसम्म लिने गरेको देखियो । त्यसैको सिको गरेर नेपालमा पनि थुप्रै यस्ता कथा वाचकरूपी व्यवसायीहरू देखा परेका छन् । कथा वाचन गरेबापत यति धेरै पैसा कमाउने कथावाचकहरूले आफ्नो प्रवचनमा उपदेश दिन्छन्, "सबै मोह माया हो । भौतिक सुखको त्याग गरेर ईश्वरको भक्ति गर । ईश्वरको भक्तिमा परम सुख छ ।" यिनीहरू अरूलाई भौतिक सुखको त्याग गर्ने ज्ञान दिन्छन् तर दानमा आएको पैसा सापट दिएर मिटर होइन किलोमिटर ब्याज असुल्छन् । यिनीहरू जोगी वा योगी होइनन् । यिनीहरू धर्म व्यवसायी हुन् । यिनीहरूबाट विशेष अपेक्षा राख्नु भनेको अज्ञानी बन्नु बाहेक केही होइन ।

सबै धर्म आर्थिक शोषण र सामाजिक शोषणमात्र होइन बौद्धिक शोषणका पनि मुख्य वाहक हुन् । यस्तो हुनुको पछाडि ती धर्म गुरु भनाउँदाहरूको मात्र दोष होइन यस्ता पाखण्डीहरूको बकवासको पछि लाग्ने हामीहरू पनि त्यतिकै जिम्मेवार छौँ । यस्ता पाखण्डीमाथि रचिएको एउटा लघुकथा छ: घरमा एकादशी महात्म्यको धार्मिक अनुष्ठान सम्पन्न गर्नको लागि प्रसिद्ध पुराण वाचकलाई आमन्त्रण गर्ने निधो भयो । घरकै पाकेो मान्छे पण्डितलाई बोलाउन उनको घरमा आफै गएका

थिए । पण्डितको घर पुग्दा त के देखियो भने माछाको भोल र भात खान पल्केका पण्डितले आफैले बजार गएर किनेर ल्याएको माछा आफैले पकाएर माछाको भोल र भात खाँदै रहेछन् । त्यो देखेर जजमानले सोधेछन्, "गुरु, गतहप्ता जिम्मुवाल बुढाकहाँ प्रवचन दिँदा त पण्डितले माछामासु खान हुँदैन भन्नुभएको थियो, अहिले त आफै माछा र भात दनादन खाँदै हुनुहुन्छ ।" जवाफमा पण्डितले भनेछन्, "पुस्तकको माछा पो खान हुन्न भनेको, खोलाको माछा खान हुन्न भनेर मैले कहिले भनें ?"

धर्मका ठेकेदारहरू भन्छन्, "धर्मले नैतिकबोध गराउँछ, आत्मबोध गराउँछ", तर वास्तविकता के हो भने धर्मसँग नैतिकताको गोरु बेचेको साइनो सम्बन्ध समेत रहँदैन । त्यसो हो भने नैतिकता र धर्मको ठूला ठूला डिङ हाँके योगी, तपसी, माहात्मा भन्नेहरू किन यति धेरै रिसाहा, असभ्य र भगडालु हुन्छन् ? समय समयमा विभिन्न धर्मका धर्मगुरुहरू नै किन यौनकाण्डमा परेर जेलमा पर्छन् । प्रस्ट छ, धर्मको जग नै भ्रममा खडा भएको हो । मान्छेलाई नैतिकवान बनाउने असल शिक्षाले हो, असल संस्कारले हो र प्रभावकारी कानूनी व्यवस्थाले हो । फोहरको डुगरजस्तो धार्मिक परम्परा र संस्कृतिले भाँडतन्त्रलाई जन्म दिन्छ । ठागहरूले रचेका भ्रमहरूद्वारा ईश्वरको जन्म हुन्छ । ईश्वरले मानिसको मस्तिष्कसँग संसर्ग गरेपछि 'धर्म' नामक सन्तानको जन्म हुन्छ । यसले समय र दिमागलाई बर्बादमात्र गर्छ । अनि पाखण्ड, भ्रम र अन्धविश्वासको ओत लाग्ने ठाउँ धर्म भइदिने गर्छ । बाबुबाजेले मानिआएको धर्म संस्कृति कसरी छोड्नु ? भन्ने धेरैलाई लाग्न सक्छ । रुस युक्रैन युद्धको

विचमा हालैको एउटा उदाहरण हेरौँ । आफ्ना बाबुबाजेले जनवरी ७ का दिनमा मनाइने क्रिसमसलाई पश्चिमाहरूको लहैलहमा युक्रेनी हरूले पनि डिसेम्बर २५ का दिनमा मनाएका छन् । कुरो के रहेछ भने तत्कालीन सोभियत सङ्घ अन्तर्गतका राज्यहरूमा जनवरी ७ का दिनमा मान्ने क्रिसमसलाई रुसको विरोध गर्ने नाममा युक्रेनीहरूले जनवरी ७ का दिनमा नमनाई २५ का दिनमा मनाएका रहेछन् । त्यसैले 'बाबुबाजेले मनाइ आएको धर्म संस्कृति र परम्परा' मानेन भने अशुभ हुन्छ वा पाप लाग्छ भन्नु पनि बनावटी तर्कमात्र रहेछ । गोरखाका एक वासिन्दाले अहिले सरकारको नियन्त्रणमा रहेको एउटा बहुमूल्य पत्थरलाई कुल देवता भन्दै वर्षौंदेखि पूजा गरिरहेका थिए । भगवान भनेकै यस्तै त हो, जेलाई मान्यो त्यही भगवान ।

राज्यको धर्म हुँदैन, नागरिक जुनसुकै धर्म अवलम्बन गर्न स्वतन्त्र रहन्छन् भन्ने आसयले राज्यसँग धर्मनिरपेक्षता जोडिएको हो । अहिले एकथरी धर्मालम्बीहरू आफ्नो राजनीतिक स्वार्थ पूरा हुन्छ कि भनेर धर्म निरपेक्षताको विरोध गरेर गरिरहेका छन् । धार्मिक स्वतन्त्रता त धर्म निरपेक्ष राज्यमै प्राप्त हुन्छ । अमृतलाई विष बनाउनु छ भने राजनीतिमा धर्म घुसाइदिनु पर्छ । नेताहरूले धर्मविनाको राजनीतिक व्यवहार देखाउनुपर्छ । बाध्यतावस कोही अनपठ हुन सक्छ तर शिक्षित भएर पनि कुसंस्कार मान्नु मादक पदार्थ स्वास्थ्यको लागि हानिकारक छ भन्ने जानी जानी पनि त्यही चिज सेवन गर्नुजस्तै हो । संसारमा कुनै पनि धर्म नमान्ने नास्तिकको संख्या १ अर्ब १० करोड रहेको आँकडा छ । सक्नुहुन्छ भने कथित धर्म त्यागनु स नभए आफ्नो परम्पराको रूपमा मानौँ तर कसैको लोभ वा दबावमा धर्म परिवर्तन चाहिँ नगरौँ ।

माओवाट नेपालका कम्युनिष्टले सिकनै पर्ने पाठ

कृष्ण गौतम

रक्षा गर्नुपर्छ भनी उनी निरन्तर लागिपरे । मुलुकको सबै भागमा कम्युनिष्टको सिद्धान्त र विचार प्रचार गरी क्रान्तिको प्रसार गर्ने काममा चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी अघि बढ्यो र त्यसको नेतृत्व माओ त्सेतुङले गरे ।

आफ्नो मातृभूमिको रक्षा गर्न आक्रमणकारीसँग नलड्ने हुन भनी माओ त्सेतुङले जनमत तयार गरे । कम्युनिष्टहरू अन्तर्राष्ट्रवादी भएको हुँदा कुनै देशले अरू स्वाधीन र सार्वभौम देशमाथि गर्ने आक्रमणको निन्दा गर्नु स्वाभाविक हो । चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीले जापानी आक्रमण र फासीवादी हिटलरको विरोध गर्थे । कुनै पनि परिस्थितिमा कम्युनिष्ट पार्टीले आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थलाई महत्व दिँदैन । पार्टीको आफ्नो स्वार्थ भनेको देश र जनसमूहसित सम्बन्धित हुन्छ ।

चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीले अराजकतावादी र दुःसाहसवादी नीतिको विरोध गर्थे । साम्राज्यवादी देश जापानको विरोधमा चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीले देशभक्त, स्वतन्त्रता र न्यायप्रेमी जनतासँग मिली गृहयुद्ध छोडेर सशक्त सङ्घर्ष

गर्थे । मुख्य दुश्मनसँग लड्न देशका स-साना शत्रुहरूसँग मिल्नु पर्ने बाटो लियो र सोही नीति अनुसार साम्राज्यवादी देश जापानको विरोध गर्न माओ त्सेतुङ अघि बढे । चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीले समाजवादी र पुँजीवादीको भेदबारे जनतालाई सुसूचित पार्ने काम गर्थे ।

हुनान किसान आन्दोलन सामन्त, पुँजीपतिवर्ग विरुद्धको आन्दोलन थियो भने सांस्कृतिक आन्दोलन जनतालाई सङ्गठित र सुसूचित गर्ने आन्दोलन थियो । जनताको दुःख, सुख बुझ्न, जनताविच भिन्न र जनताको सेवा गर्न चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी अघि बढेको थियो । त्यसैको परिणाम चीन ऋणमुक्त देश बन्यो र गरिवमुक्त देश बन्यो । यस कार्यमा माओत्सेतुङको महत्वपूर्ण योगदान रह्यो ।

नेता माओ त्सेतुङले पार्टीभित्रको कमी कमजोरी औल्याउन आलोचना र आत्मआलोचना गर्नुपर्ने नीति तय गरे । क्रान्तिकारी पार्टी र क्रान्तिकारी विचारविना क्रान्तिकारी नेता र कार्यकर्ता तयार नहुने विचार चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीले

अघि साऱ्यो । सत्य र तथ्यको आधारमा काम गर्न प्रेरणा दिने काम भयो । सिद्धान्तलाई क्रान्तिकारी व्यवहारसित जोड्नुपर्ने कुरा उठाइयो ।

गल्ती र असफलताबाट पाठ सिकेर अघि बढ्नमा जोड दिइयो । कम्युनिष्टहरू सबभन्दा बढी दूरदर्शी हुनुपर्छ, सबभन्दा बढी दृढ हुनुपर्छ, बहुसंख्यक जनतामाथि भर पर्नुपर्छ र कम्युनिष्ट पार्टीले आफ्ना गल्तीहरू सुधारेर अघि बढ्नुपर्छ भन्ने मान्यता कम्युनिष्ट पार्टीले अघि सारेको थियो ।

कुनै पनि दल या नेता क्रान्तिकारी हो वा होइन त्यसलाई जाँच्ने कसरी ऊ व्यापक रूपमा श्रमजिवी मजदुर, किसान जनतासित एकाकार गर्न चाहन्छ, या चाहँदैन, यसलाई व्यवहारमा लागु गर्छ वा गर्दैन भन्ने हो । चिनियाँ नेता माओत्सेतुङबाट नेपालका कम्युनिष्ट भन्ने नेता कार्यकर्ताहरूले सिकने पाठ यही हो । यदी माओको सिकाइलाई आत्मसात नगर्ने, पार्टी संगठनलाई आफ्नो पेवा ठान्ने, एकल ढंगले चल्ने र साङ्गठानिक अराजकतालाई निम्त्याउनेहरू कार्यकर्ताका बीचमा सही नेता कहलिँदैनन् । उनीहरू श्रमजिवीको भन्दा पनि सामन्त तथा काला व्यापारीहरूको प्यारो बनिरहनेछन् ।

घटनामा संलग्नलाई कारबाहीको माग विद्यार्थीनै क्याम्पस प्रमुख

अखिल नेपाल महिला संघ जिल्ला कमिटी

मिति: २०८०/११/१९

प्रेस विज्ञापित

अखिल नेपाल महिला संघले क्याम्पस कान्छे महिला हक, अधिकार र महिला मुक्तिका लागि निरन्तर आवाज उठाउँदै आएको कुरा सर्वविदितै छ। नेपालको सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक र मानव अधिकारको क्षेत्रमा काम गर्दै आएको यो संगठनले हालै सिन्धुली जिल्लाको कमलामाई नगरपालिका वडा नम्बर ४ ढकालगाउँ स्थानीय ठेगाना भएकी बर्ष ३७ की शारदा थापालाई ४ दिनसम्म शरीर बन्धक बनाई विजुलीको पोत र घरको खाँचोमा बाँधेर निरन्तर मरणवाञ्छना हुने गरी निर्घात कुटपिट गरी महिला अधिकार र मानव अधिकार माथै सविधानको धार ३८ मा व्यवस्था भएको महिलाको हकको उल्लंघन गर्दै शक्तिशाली आडमा एकजना महिलामाथि सात जना पुरुष लगायत समुदायका अन्य व्यक्तिहरूको समेत संलग्नतामा यस्तो निन्दनीय कार्य हुँदा पनि नागरिक समाज, स्थानीय सरकार मुकदर्शक भई बसेको अवस्थामा अखिल नेपाल महिला संघ सिन्धुलीको ध्यानाकर्षण भएको छ। यस्तो अमानवीय तथा आपराधिक घटनाप्रति अखिल नेपाल महिला संघ घोरमर्त्यना गर्दै दोषीमाथि निरपेक्ष छानविन र कडा कारबाहीको माग गर्दै पीडितको मानव अधिकारको रक्षा र न्यायको लागि सरोकारवाज निकाय सँग निरन्तर खबरदारी गर्दछ।

पार्वती भट्टराई

अध्यक्ष

अनेरास्ववियु जिल्ला कमिटी

सिन्धुली

सिन्धुली/ नेकपा एमाले सम्बद्ध अखिल नेपाल महिला संघ सिन्धुली ले महिलालाई बन्धक बनाई कुटपिट गर्नेहरूलाई कानूनी कारबाही गर्न माग गरेको छ। एक प्रेस विज्ञापित जारी गर्दै अमानवीय तथा आपराधिक घटनामा संलग्नलाई कारबाहीको माग गरेको हो। जिल्ला अध्यक्ष पार्वती भट्टराईले जारी गरेको विज्ञापित कमलामाई नगरपालिका ४ ढकालगाँउकी ३७ वर्षिया शारदा थापालाई ४

दिनसम्म शरीर बन्धक बनाई विजुलीको पोत र घरको खाँचोमा बाँधेर निरन्तर मरणवाञ्छना हुने गरी निर्घात कुटपिट गरेको घटनाले संगठन मर्माहत भएको जनाउँदै कानूनलाई हातमा लिने कार्यलाई कुनै पनि सर्तमा स्वीकार गर्न नसकिने जनाएको छ। बहिलालाई बन्धक बनाउँदै ज्यानलिनेगरी गरिएको घटनाले महिलाको स्वतन्त्रतापूर्वक बाँच्न पाउने अधिकारको गंभीर उल्लंघन

भएको बताउँदै अनेमसंले बन्धक र यातनाबाट महिला अधिकार र मानव अधिकार साथै संविधानको धार ३८ मा व्यवस्था विरुद्ध भएको भनेको छ। राज्यसत्ताको गरिएको महिला अधिकारको चरम यातना र दुर्व्यवहारको घटनाले सिंगो सिन्धुलीको बन्दना गराएको र महिला मुक्ति आन्दोलनमा लागेकाहरूको शिर निहुराएको अनेमसंघले बताएको छ। सात जना पुरुष लगायत समुदायका अन्य व्यक्तिहरूको समेत संलग्नतामा निन्दनीय कार्य हुँदा पनि नागरिक समाज, स्थानीय सरकार मुकदर्शक भई बसेको भन्दै अखिल नेपाल महिला संघ सिन्धुलीले निर्भिक भएर कानूनी उपचारको लागि कार्यहरू गर्न सरोकारवालाको ध्यानाकर्षण गराएको जनाएको छ। एमाले जिल्ला कार्यालयमा आयोजित एक कार्यक्रममा अध्यक्ष भट्टराईले जिल्लामा कहालीलादी घटना घटिरहेँदा जिल्ला पार्टी नेतृत्व र महिला संघ संगठनहरू मुकदर्शक बनिरहेको बताएकी थिइन्।

सिन्धुली/ कमलामाई नगरपालिका-४ ढुग्रेवासमा अवस्थित सिन्धुली बहुमुखी क्याम्पसको प्रमुखमा भानुभक्त गुरुङ नियुक्त भएसँगै सिन्धुलीको शिक्षा क्षेत्रमा सकारात्मक सन्देशको सञ्चार भएको छ। गुरुङलाई क्याम्पस व्यवस्थापन समितिको बैठकले क्याम्पस प्रमुखमा नियुक्त गरे पछि सिन्धुलीमा पहिलो पटक सकारात्मक सन्देशको सञ्चार भएको हो। सोही क्याम्पसमा अध्ययन गरेर तीन वर्षदेखि सहायक क्याम्पस प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएका उनले २०६६ मंसिर १ गते देखि अध्यापन सुरु गरेका थिए। त्यतिबेला गुरुङ नेपाली विषयको विभागीय प्रमुख थिए। क्याम्पस व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षसमेत रहेका कमलामाई नगरपालिकाका प्रमुख उपेन्द्र कुमार पोखरेल र पूर्व मन्त्री प्रदीप कटुवालले अन्य आकांक्षी शिक्षकहरूको सहमतिमै गुरुङलाई

गरेका हुन्। विद्यार्थीको रूपमा क्याम्पससँग जोडिएको उनको सम्बन्ध २०६६ मंसिर १ गतेबाट शिक्षक हुँदै क्याम्पस प्रमुखसम्म अगाडि बढेको छ। नेपाली विषयको विभागीय प्रमुख, आठ वर्ष शिक्षण अभ्यास कार्यक्रम प्रमुख र तीन वर्ष सहायक क्याम्पस प्रमुखको अनुभवी उनको नेतृत्वमा क्याम्पसले नयाँ गति लिने अपेक्षा गरिएको छ। नवनि्युक्त प्रमुख गुरुङले क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार ल्याउने र क्याम्पसलाई आर्थिक रूपमा समृद्ध बनाउने योजना सुनाए। 'शैक्षिक गुणस्तर र शैक्षिक गतिविधिमा सुधार ल्याउँदै विद्यार्थी संख्या बढाउने, आर्थिक पारदर्शिता कायम गर्ने र क्याम्पसलाई आर्थिक रूपमा समृद्ध बनाउन काम गर्नेछु,' उनले भने। क्याम्पसको बारेमा बाहिर आएका नकारात्मक कुराहरूलाई चिर्न पहल गर्ने उनको भनाई थियो। 'अहिले क्याम्पसको बारेमा जुन भ्रम सिर्जना गरिएको छ, सबै मिलेर त्यसलाई चिर्नुपर्छ। यसका लागि अभियान चलाउँछु,' गुरुङले अगाडि भने। विभुवन विश्वविद्यालय र राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डबाट सम्बन्धन प्राप्त यस क्याम्पसमा कक्षा ११ देखि स्नातकोत्तर तहसम्मको पढाइ सञ्चालन हुँदै आएको छ। -पवन राउतबाट

गोलन्जोरमा न्यानो कपडा बितरण

सिन्धुली/ अखिल नेपाल राष्ट्रिय स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन गोलन्जोर गाउँपालिका कमिटीले विद्यार्थीलाई न्यानो कपडा वितरण गरेको छ। गोलन्जोर गाउँपालिका ४ मा रहेको सरस्वती आधारभूत विद्यालय लामिडाँडामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई न्यानो कपडा वितरण गरिएको हो। विपन्न परिवारका बालबालिका विद्यालयमा अध्ययनरत रहेको र उनीहरूलाई न्यानो कपडा वितरण गरिएको अनेरास्ववियु गोलन्जोरका अध्यक्ष हिरा मगरले जानकारी दिए। विभिन्न व्यक्तिहरूबाट सहयोग संकलन गरी बालबालिकालाई न्यानो कपडा वितरण गरिएको उनको भनाई थियो। अनेरास्ववियुले बाल विकास

कक्षाका ५ जना, कक्षा १ का ७ जना, कक्षा २ का ५ जना, कक्षा ३ र कक्षा ४ का एक-एक जना गरी १९ जनालाई न्यानो कपडा वितरण गरेको जनाएको छ। विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक, विद्यार्थी, अनेरास्ववियु जिल्ला अध्यक्ष प्रशान्त लुंगेली, उपाध्यक्ष ललित रजन मगर, सह-सचिव शरद बराल, एमालेका नेता लालबहादुर श्रेष्ठ लगाएकी उपस्थिति रहेको थियो। आफ्नो जन्म दिनको अवसरमा ललित रजन मगरको विशेष सहयोग तथा अनेरास्ववियु बागमती प्रदेश अध्यक्ष लाल बहादुर बुढाथोकी, अनेरास्ववियुका पार्वती दाहाल, प्रशान्त लुंगेली, हिरा मगर, अभिषेक मगर, शरद बराल, राणेश

काफ्ले, सुनिल पौडेल, बढी गौतम, दीपक थापा, नमुना चालिसेको आर्थिक सहयोगमा न्यानो कपडा वितरण गरिएको हो। अनेरास्ववियु जिल्ला अध्यक्ष प्रशान्त लुंगेलीले गरिव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीको अभावमा अनेरास्ववियु पनि सहभागी भएको बताए। उनले विपन्न समुदायका बालबालिकालाई सहयोग गरेको मा गोलन्जो अखिल कमिटीलाई धन्यवाद दिए। अखिल विद्यार्थीका हरेक समस्यामा हातेमालो गर्दै अधि बढ्ने संगठन भएकाले भोलिका दिनमा पनि अखिल विद्यार्थीका सुख दुःख सँगै हुने दावी गरे।

लेखा समूहको अध्यक्षा मगर

सिन्धुली/ लेखा समूह सिन्धुलीको पहिलो साधारण सभा तथा अधिवेशनले पदम बहादुर मगरको अध्यक्षतामा नौ सदस्यीय नयाँ कार्य समिति चयन गरेको छ। समितिको उपाध्यक्षमा राजनप्रसाद काफ्ले, सचिवमा डिल्ली सौगात घिमिरे, सह-सचिवमा राजेन्द्रकुमार

गजुरेल, कोषाध्यक्षमा प्रभुराम सुनुवार चयन हुनु भएको छ। सदस्यहरूमा कल्पना भण्डारी, मनु श्रेष्ठ, गंगा मगर र लोकबहादुर नेपाली चयन भएको सचिव डिल्ली सौगात घिमिरेले जानकारी दिए।

लेखा समूह सिन्धुलीका संरक्षक एवं प्रमुख कोष नियन्त्रक हिरालाल भण्डारीको प्रमुख आतिथ्यमा साधारण सभा सम्पन्न भएको हो। जिल्लामा आर्थिक प्रशासनको क्षेत्रमा कार्यरत राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूमात्रै यो समूहमा आबद्ध रहेका छन्।

ताजा तथा गुणस्तरिय फलफुलका लागि संभन्नुहोस् ।
सिन्धुली बजारमा अर्जाजिक किची, जुनार, सुन्तला, गुर्दफुलहरू लगायतका अन्य फलफुल शुपथ मुन्यमा पाइने एकमात्र पसल ।
सानुमाई फलफुल पसल फोन: ९८४४२५३८५

दर्ता नं.: १८००३८/०७८/०७५ तपाईंको यात्रा शुभ अनि सफल रहोस्..... शुभकामना

चाहना यातायात प्रा.लि.

हाम्रो देशको विद्युत हामीले सदुपयोग गरौं, विद्युतीय गाडीमा आरामदायी यात्रा गरौं ।

सिन्धुली काउण्टर
9854041239
9801718220

काठमाण्डौ चावहिल
९८०१६६८०८५
चालक
९८५४०८५५३२
९८५४०८५५३६
थप जानाकरी
९८५४०८०५३३(टंक)
९८५४०८५५४९(उद्दृत)

काठमाण्डौ काउण्टर
9854045531

काठमाण्डौ-खुकोट-सिन्धुली-बर्दिबास अग्रिम बुकिङ्ग र रिजर्भको व्यवस्था ।

भर्ना खुल्यो !!

सिन्धुली जिल्लाकै एकमात्र विश्वासिलो कम्प्युटर इन्स्टिच्युट यस सक्सेस कम्प्युटर इन्स्टिच्युटमा कम्प्युटरका विभिन्न कोर्सहरूमा ५०% छुटका साथ नयाँ कक्षाहरू संचालन भइरहेको छ ।

Computer Courses:

1. Basic Computer- 3 Months
2. Office Package- 4 Months
3. Accounting Package- 3 Months
4. Diploma In Computer- 6 Months
5. Diploma In Graphic Design- 6 Months
6. Diploma In Computer Application- 1 year
7. Hardware & Networking- 6 Months

नोट: हामी पढाउने मात्र होइन- तपाईंलाई १००% काम गर्न सक्ने बनाउँछौं ।

सक्सेस कम्प्युटर इन्स्टिच्युट
कमलामाई न.पा. ६, २ नं. वजार, सिन्धुली
मो. ९८४४२४३८३, ९८१७८४५०५४

जिल्लामा रहेका पर्यटकीय तथा ऐतिहासिक क्षेत्रहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरौं। - जिल्ला समन्वय समिति, सिन्धुली

मरिण महोत्सवमा जमेको साहित्य

निकै ठूलो तामझाम र प्रचार वाजीका साथ थालिएको मरिण महोत्सव सकिएको छ तर प्रचार गरिएजस्तो नाफामूलक नरहेको आयोजकहरूले जनाएका छन् । हामीले राम्रै आम्दानी हुने अपेक्षा गरेका थियौं तर त्यस्तो अवस्था आएन, अलिअलि उठेको रकम पनि सिमापारी गयो, आयोजक मध्येका एक सदस्यले सन्देश जनप्रियसँग भने । आयोजक र स्थानीय व्यवसायिलाई महोत्सवले खासै फाइदा नदिएपनि साहित्य क्षेत्रमा लागेकाहरूलाई भने यसले राम्रै प्लेटफर्म बनाईदियो ।

यहि पुस ६ गतेबाट सिन्धुलीमा सन्चालित चौथो मरिण महोत्सवमा भने साहित्यिक रचना वाचन तथा भेटघाट कार्यक्रम गर्ने राम्रो अवसर बन्यो । प्राय यस्ता महोत्सवहरूमा साहित्यिक कार्यक्रमहरूलाई महत्व दिएको पाइँदैनथ्यो । जिल्लामै गरिने महोत्सवमा पनि साहित्यिक पाठोलाई समेटेर गतिविधि समावेश गरिएको थिएन । तर मरिण महोत्सवमा भने

साहित्यिक कार्यक्रमलाई समेटेर आयोजकले पोखरामा हुने महोत्सव कार्यक्रमलाई स्मरण गराएकाछन् । उक्त कार्यक्रममा कथाकार तथा महाकाव्यकार भोजराज ढकालको कथा संग्रह "मरिण माहात्म्य" विमोचन गरिएको छ । सिन्धुली उद्योग वाणिज्य संघ मरिण शाखाका अध्यक्ष चिनध्वज बम्जनको अध्यक्षता तथा मरिण गाउँपालिका प्रमुख विमर्श मोक्तानको प्रमुख आतिथ्यतामा गरिएको कार्यक्रममा

विभिन्न साहित्यिक संस्था र साहित्यकारहरूको सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रममा कविहरू राम गोपाल आशुतोष, प्रोत्सास सिन्धुलीय, प्रेमिल राई, सन्जित फलाना, उत्तम तुम्सा लिम्बू, प्रेम घिमिरे, भोजराज ढकाल, तुलसी ढकाल, शम्भु गजुरेल, मानध्वज ब्लोन, पवन पाखीन, वरुण लामिछाने, खडानन्द तिमल्सना, नन्दलाल श्रेष्ठ, अमृत पाखीन, केदार प्रसाद देवकोटा, धनमाया

राई, देवि घिमिरे, अस्मिता दाहाल, लोकेन्द्र डहरे, बिर्ख वाइवा, केदार प्रसाद फुयाल, विन्दा घिमिरे, याम चन्द्र अर्याल, रुपक जमरा, कपिल थापा, केशव घिमिरेले लगायतले आ-आफ्ना रचना वाचन गर्नुभएको थियो । मरिण साहित्य समाजका अध्यक्ष बाबुराम श्रेष्ठ "यात्री"को समन्वयमा कार्यक्रम गरिएको हो । स्मरणीय छ, यात्री मरिणका स्थानीय वासिन्दा हुन् ।

युवराज कंडेलको एकादेशको कथा

कथा धेरै पहिलोको होइन । एका देशमा यौटा 'देश' थियो । देश धनी थिएन तर सन्तुष्ट थियो । जनताहरू मेहनती थिए । आफ्नै श्रम पसिना खर्चन्थे । आफ्नै मेहनत र बुद्धिले काम गर्थे, कमाउँथे र रमाउँथे पनि । एकादेशका ती जनताले काम गर्न पटककै पछि सँदैनथे । एउटालाई दुःख पर्दा अकाले सहयोग गर्थ्यो, एउटा खुशी हुँदा अर्को रमाएर बाँच्छथ्यो । समाजमा मेलमिलाप थियो, शान्ति थियो । चोर डाँकाहरू थिएनन् त्यसैले रातिको समयमा पनि ढोका खुल्ला राखेर दुक्कसँग त्यहाँका जनताहरू सुत्थे । टुकीको उज्यालोमा विद्यार्थीहरू पाठ घोक्थे, भयाउरेको तालमा ठिटाहरू मादल ठोक्थे । खेतहरूमा लहलहाउँदा वाली भुत्थे । जङ्गल हराभरा हुन्थ्यो र जङ्गलमा जीवजन्तुहरू निर्विघ्नताका साथ डुत्थे । विहान साँझ चराहरूको चिरविर र धर्मशास्त्रहरूका मन्त्रहरू सुनिन्थ्यो । बसुधैव कुटुम्बमलाई

त्यहाँका मानिसहरूले मूल मन्त्र बनाएका थिए त्यसैले सबै सुखी थिए, सम्पन्न नभए पनि अभावग्रस्त थिएनन् । एककासि एक हुल मान्छेहरू एकादेशमा आइपुगे । एकादेशको अवस्था देखेर उनीहरू आश्चर्य चकित भए । जनताहरूले गर्ने मेहनतलाई उनीहरूले पागलपनको संज्ञा दिए । शान्तिपूर्ण समाजलाई अन्धकार युगको उपमा दिए । सारा देशलाई नै पागलहरूको वस्ती भनेर ती मान्छेहरूले घोषणा गरिदिए । पागलहरूको उपचार गर्न देशमा थुप्रै अरू मान्छेहरू पनि भित्रिए । कसैले जनतालाई करेन्टको भट्टका दिई दिई उपचार गर्न थाले । कसैले एकादेशको पुनर्निर्माण गर्न भनी नयाँ नक्सा कोर्न थाले । ती मान्छेहरूले कोदालो छोडेर भण्डा बोक्न सिकाए, मै खाऊँ मै लाऊँ भन्ने मन्त्र घोक्न सिकाए । एकताको नाममा जनताहरू जात, धर्म, भाषा, लिङ्ग र आस्थाको आधारमा बाँडिए ।

विकासको नाममा अमूल्य वन जङ्गलहरू फाँडिए । देश सिँगार भनेर विदेशवाट थोत्रा र कमसल सामान ल्याइयो । देशका उद्योगधन्दा बन्द गरियो । जताततै नोकरीमा आफ्ना चाकडीवाजहरू भरियो । एकादेशको विकास र आधुनिकीकरणको निमित्त भनेर विदेशीहरूले "करोडौं डलर बराबरको ऋण सहयोग गरे । आधुनिक बन्न पाइने भने भनेर जनताहरू मखब परे अनि आफ्नो काम, धर्म र मर्म छोडेर आगन्तुक मान्छेको शरणमा परे ।

भए । सरकारले सहयोग गर्न छोडेकोले कृषि उत्पादनमा हास आयो । देशभरि हत्या, हिंसा, आतङ्क, गरिवी र महँगी बढ्दै गयो । जनतालाई लडाएर आगन्तुकहरू मस्तसँग कुसीमा निदाइरहे । अभाव ग्रस्त जनताले बाँच्न पाउने पुकार गरे । आगन्तुकहरूले उनीहरूको कुरा सुनेनन् । त्यसैबीच कसैले जनतालाई बन्दुक थमाइदियो । बन्दुक पड्कन थाले । जनताले जनतालाई मार्न थाले । स्कूल, अस्पताल, कार्यालय बन्दै गए, पुल, टेलिफोन टावर ढल्दै गए । जताततै बम र बन्दुकका आवाज सुनिन लाग्यो । बाटोघाटोमा एम्बुस पड्कन लागे । वलिया नाङ्गाहरू देश छोडेर भागे, भागन नसक्ने बन्दुकको पछि लागे । देशभरि शान्ति सुरक्षा कतै भएन, मर्ने बाँच्ने ठेगाने भएन । अनि एकादेशको त्यो देश साँच्चै नै पागलहरूको देश भयो । र एकादेश टुथाकै त्यस्तै भयो, जस्तो अहिले हाम्रो नेपाल छ यो ।

साताको कविता

मेरो देश

पितृम खड्का

सार्वभौमिकता, राष्ट्रिय एकता, अक्षुण्ण स्वाधीनता गणतन्त्र आयो स्व-शासन गरी खुसी छ्न जनता भौगोलिक रूपमा अखण्ड नेपाल सार्वभौम लोकतन्त्र सामाजिक न्याय समता समाज निर्माणमा संकल्प

इतिहास रचे ती वीर पूर्खा सलाम सहिदलाई यो देशको गौरव बढाउनुपर्छ मिलेर दाजुभाइ नेपाली माटो निर्धारमा दली सुगन्ध लिएर देशको विकास गर्नु छ आम्हो पसिना दिएर

च्यापेर काखी कस्तुरी डाँफे हिमाल हाँस्दछ बगाई भरना, छाँगा(छहरा), पहाड नाचदछ बहुल जाति भाषा र धर्म आआफ्नै परिवेश स्वर्गको आभास गराउन सक्ने विश्वमै मेरो देश

सगरमाथा शिरपोश लगाई फेवामा हेर्दछ तराईभूमि पहुँलपुर भई बयेली खेल्दछ इन्द्रेनी जस्तै सुन्दरता छनै भाषा र भेष मेरो धर्म र भाषा संस्कृति विविध स्वर्गीय देश मेरो

भारा र पर्म ऐँचो र पैँचो सहिष्णुतामा रमाउँछौ महाकाली लडे मेचीले रूँदै दुवै हात समाउँछौ होस्टेमा हँसे गर्ने छ बानी लाग्दैन कोहीलाई ठेस प्रकृतिको नै अजस्र उपहार विश्वमै मेरो देश

रोदी र झ्याउरे मारुनी अनि हाक्पारे मेरै हो उधौली ल्होसार छठ र तिहार होली नि मेरै हो पहुँलपुर तराई, हरियो पहाड हिमालको सेतो केश भृकुटी सीता पुर्खाको योगदान बिर्सन्न मेरो देश

गुल्मीको कफी पाल्पाको ढाका सुन्तला पोखरेली हर्षोल्लास हुन्न इलामको चिया बगानमा नखेली ट्रेकिङ बन्जी प्याराग्लाइडिङ साइकिलिङ रमाउन कुरिरहेछन् रारा र फेवा मितेरी लगाउन

प्रशव पीडा बोकेर धरती छटपटाइरहेको आउ युवा बगाउँ पसिना भन्दै विकास खोजेको ईर्ष्या र द्वेष हटाई सारा प्रेमको गीत गाउँ होस्टेमा हँसे मिलाउँ अनि देश अधि बढाउँ

हे युवा जाग नेपाली भूमि फलाउन फुलाउन वन र पाखा हिमाली काखा पर्यटक झुलाउन बढले शान्ति छरेको देश ऋषिको तपोवन अध्यात्म ज्ञान, सौन्दर्य जादु फुरुङ्ग पार्छ मन ।

गजल: आँखा हुन्छ

सौन्दर्यको मूल्य तबसम्म हुन्छ जब आँखा हुन्छ जहाँ कुवा हुन्छ हिम चुचुरा हुन्छ तथा पाखा हुन्छ

चुम्बन नै प्रेमको डोरी हो सम्बन्धलाई बाँधी राख्ने त्यसपछि बाटो खुल्छ बिच-बिचमा ती साखा हुन्छ

पहिल्यै जिलेफी खाए खानाको स्वाद बेकार हुन्छ लड्डु, पेडा, लालमोहन पछि खाँदा खाखा हुन्छ

माया दुई आत्माको मिलन या सम्मानलाई भनिन्छ आजकाल फुटबल जस्तो भो थालीमा माखा हुन्छ

इमानदारी, नैतिकताको जमाना गयो पैसाको भयो लुट, कमाउ, जसरी पनि नत्र अर्को कुनै काखो हुन्छ

बालकृष्ण गजुरेल

प्रतिक्षा मेडिकल हल

एण्ड कायरा फार्मसी

कमलामाई नगरपालिका-४, दुंगेबास सिन्धुली

होलसेल तथा खुदा मुल्यमा पाउनुको साथै छुटको पनि व्यवस्था छ ।

०८७-५२००८९, ५२०९६६

५८५४०४०५६६

फर्निचर, घरायसी सामान र आर्कणक पर्दाहरूका लागि सधैं सम्मन्वयेस ।

कार्की फर्निचर्स एण्ड सप्लायर्स, सिन्धुली
पानीढ्यांकी, सिन्धुली फोन: ९८५४०४०५३३

बेइजिङले निस्तेज पारेको अमेरिकी जासूसी षडयन्त्र रसियाली सेनालाई नायकको संज्ञा

एजेन्सी/ भर्खरैको मिडिया रिपोर्टले देखाएको छ कि बेइजिङले चीन भित्र “अत्यन्तै जटिल (अमेरिकी) जासूसी कार्यहरू” गर्ने षडयन्त्रलाई विफल पारिदिएको छ। अमेरिकाले चिन भित्र गोप्य रूपमा गरेको जासूसी कार्यलाई निस्तेज गर्ने वाचा पनि गरेको छ। दि वाल स्ट्रिट जर्नलले प्रकाशन गरेको रिपोर्टले यस तथ्यलाई प्रकाश पारेको छ कि जासूसी अपरेसनहरू, जसमा संयुक्त राज्य अमेरिका प्रायः संलग्न रहन्छ। अमेरिकाले जासूसीका लागि ती देशहरूमा धेरै लगानी गरेको छ।

जब विश्वमा जासूसीको कुरा उठ्ने गर्छ, त्यस बेला अमेरिका पहिलो स्थानमा आउने गर्छ। यो सामान्य ज्ञान हो। चीन र रुसदेखि लिएर जर्मनीका पूर्व चान्सलर एन्जेला मर्केल र केही फ्रान्सेली राष्ट्रपतिहरू र संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेससम्म अमेरिकी जासूसीको शिकार बनेको तथ्य निकै लामो छ। अमेरिकी ट्यापिङ र निगरानीको शिकार जो पनि हुन सक्छन्, चाहे उनीहरूलाई मित्र वा शत्रु किन नमानियोस।

प्रिन्स एरिस्टोफान्ट हर्न सेल्टर विण्ड विभिन्नी ४७ हिभ र अन्य निगरानी कार्यक्रमहरूको सम्पूर्ण योजनाको साथ अमेरिकाले विश्वव्यापी प्रभुत्वको निरन्तर खोजीमा एक जटिल विश्वव्यापी निगरानी नेटवर्क बुनेको छ।

हुनसकछ प्रमाणको सबैभन्दा महत्वपूर्ण टुक्राहरू मध्ये एक चीनको विरुद्धको कहरपन्थी विच-हन्ट हो, जुन

वास्तवमा कुनै आश्चर्यको रूपमा आउँदैन। जर्नलले उल्लेख गरेभैं चीन नयाँ प्रविधिमा भएको प्रगति र प्रयोगका कारण एक दशक अघिको भन्दा धेरै कडा खुफिया लक्ष्य राख्न र अमेरिकी जासूसीको प्रतिरोध गर्न सक्षम बनिरहेको उल्लेख गरिएको छ। वास्तवमा, अमेरिकाले धेरै चिनियाँ उच्च-प्रविधि कम्पनीहरूलाई स्पष्ट रूपमा दमन गरेको छ किनभने तिनीहरू अमेरिकाले विश्वव्यापी निगरानी सञ्चालनमा अवरोध पुऱ्याउनका लागि काँडा हुन्। उदाहरणका लागि, अमेरिकाले तथाकथित “मानवअधिकार उलंघन सम्बन्धी चिन्ताहरू” लाई उद्घत गर्दै हिकभिनजका उत्पादनहरू प्रतिबन्ध लगाएको छ, तर चिनियाँ विद्युतीय उपकरण निर्माता विरुद्ध गरिएको जासूसीलाई सहजै प्रतिरोध गरेको तथ्यहरूले देखाएको छ।

हुनसकछ प्रमाणको सबैभन्दा महत्वपूर्ण टुक्राहरू मध्ये एक चीनको विरुद्धको कहरपन्थी विच-हन्ट हो, जुन

तिब्र रूपमा अगाडि बढाइरहेको छ। तर अब अमेरिकीहरूले सैन्य ह्याकरहरूका सेनालाई कम्तिमा चीनको माटोमा प्रभावहीन बनाई दिएको देख्न पाउनेछ।

चीनले एक दशक अघि अमेरिकी मानव जासूस नेटवर्कलाई आफ्नो माटोमा धुलिसाफ पारिदियो तर अहिले पनि अमेरिका चीनमा आफ्नो मानव जासूसी क्षमताहरू पुनः निर्माण गर्न अझै संघर्ष गरिरहेको छ। सन् २०२० पछि एक रिपोर्टलाई गति दिँदै अमेरिकाले “मध्य पूर्व सहित आतंकवाद विरोधी र अन्य लक्ष्यहरूमा खर्च कटौती गरेको छ, चीनको सरकार प्रवेश गर्न विस्तारित कार्यक्रमहरूलाई भने निरन्तरता दिन कोष खडा गरिएको भन्दै जर्नलले रिपोर्ट गरेको छ।

चाइना डेलीको अनलाईन संस्करणले चीनमा अमेरिकी गुप्त निकायको यस्तो पराजय पक्कै पनि अमेरिकी गुप्त साइबर जासूसीबाट प्रताडितहरूका लागि राम्रो समाचार भएको

जनाएको छ। चीनले आफ्नो सार्वभौमसत्ता, सुरक्षा, विकास एवम् राष्ट्रहितको रक्षा गर्दै आधुनिक प्रविधिको निरन्तर सुधार गर्दै आएको छ। अमेरिकाको बलियो जासूसी धक्काले साम्राज्यवादी धम्कीलाई नमान्ने र आफ्नै अधिकार र हितको रक्षा गर्ने चीनको संकल्प यात्रालाई अझ बलियो र विश्वाशिलो बनाउनेछ।

अमेरिकाले गलत कार्यहरू विरुद्धको आफ्नो पछिल्लो कदममा, चीनले मंगलवारमात्रै अमेरिकी गुप्तचर डाटा कम्पनी खारोनको विरुद्ध प्रतिकार गर्ने आफ्नो निर्णयको घोषणा गरेको थियो।

लामो समयदेखि सिनजियाङ प्रान्तसँग सम्बन्धित अमेरिकी गुप्तचर निकायले गरेको संवेदनशील जानकारीहरू चिनियाँ सुरक्षा अधिकारीहरूले संकलन गरेपछि सिनजियाङमा अमेरिकाले अवैध प्रतिबन्धका लागि तथाकथित “प्रमाण” सहित दुई व्यक्तिलाई पक्राउ परेको विवरणमा उल्लेख छ।

जासूसी मार्फत आफ्नो विश्वव्यापी वर्चस्व कायम गर्ने अमेरिकाले साइबर अपराध एक व्यर्थ प्रयास हो।

यदि यो गलत बाटोमा जारी रह्यो भने, संयुक्त राज्य अमेरिकाले अन्य देशहरूबाट थप आक्रोश मात्र निकाल्नेछ र आफूलाई अन्तर्राष्ट्रिय समुदायबाट अझ अलग पार्नेछ। किनकी साइबर अपराध प्रकरणले न्यायमा प्रचुर मात्रामा समर्थन पाउँछ जबकि अन्यायीले थोरै।

एजेन्सी/ युक्रेनसँगको द्वन्द्वमा अग्रपंक्तिमा लडिरहेका रूसी सेनाहरूलाई राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले नायकको संज्ञा दिएका छन्। नयाँ वर्ष २०२३ को उपलक्ष्यमा रसियाली जनतालाई गरेको सम्बोधनमा पुटिनले सेनालाई नायक भन्दै उच्च सम्मान गरेको घोषणा गरे। उनले गत वर्ष राष्ट्रले ठूलो उपलब्धि हासिल गरेको बताउँदै आफ्नो हित र मूल्यमान्यताको रक्षाका लागि रसियाली सेना विश्वमै बलियो सेनाको रूपमा उभिएको बताएका थिए।

रूसी सेनाले २०२३ को मध्यमा युक्रेनी काउन्टर अफेन्सिभको विरुद्धमा बलियो सावित गरायो। भण्डै ६ महिनासम्म चलेको युद्धमा युक्रेनलाई ठूलो धक्का दिन सफल भयो।

टेलिभिजन सम्बोधनमा रसियाली नेता पुटिनले अग्रपंक्तिमा दुश्मनहरू विरुद्ध लड्ने रसियाली सेनाको कुनै पनि कमजोरीहरू दर्ता भएन। अमेरिकी साम्राज्यवादद्वारा निर्मित भारी संख्याका सैनिक, हतियार र उपकरणहरूमा रूसी सेनाको रणनीतिको प्रभावकारितालाई अझ बलियो बनाइदिएका छन्।

अमेरिका लगायत किभका समर्थकहरूले मान्यता दिएका थिए, जसले स्वीकार गरेको छ कि कुनै पनि पश्चिमी-निर्मित सेना र हतियारले रसियाली नायकहरूलाई परास्त गर्न सक्ने, पुटिनले भनेका छन्। “तिमीहरू हाम्रा नायकहरू हो, राष्ट्रपति पुटिनलेसशस्त्र सेनालाई

सम्बोधन गर्दै भनेका छन्: राष्ट्रलाई आफ्ना सेनाहरूप्रति गर्व छ, जसले “सम्पूर्ण राष्ट्रको लाखौं रूसी नागरिकहरूको इमान्दार समर्थन”को महसुस गरिरहेको छ।

पुटिनले “एकता, करुणा र लचिलोपनलाई रूसी जनताको मुख्य विशेषताहरू” को रूपमा सूचीबद्ध गरेका छन्। नयाँ वर्ष २०२३ को उपलक्ष्यमा सन्देश जारीगर्दै पुटिनले हाम्रो राष्ट्रिय हित, स्वतन्त्रता र सुरक्षा, हाम्रा मूल्यमान्यताहरू हाम्रो अटल स्तम्भ थियो र रहिरहने बताएका छन्। राष्ट्रिय हितको रक्षा गर्न रसियाली सेना अलिकति पनि हिचकिचाउने छैन। उनले भनेका छन्।

क्रेमलिनले रूसी सहर बेलगोरोडमा युक्रेनी आक्रमणपछि राष्ट्रपतिको सम्बोधन परिवर्तन भएको समाचारलाई अस्वीकार गरेको थियो। त्यो सत्य होइन, क्रेमलिनका प्रवक्ता दिमित्री पेस्कोभले सोमवार भने। शनिवार युक्रेनी आक्रमणमा बालबालिकासहित २४ जनाको ज्यान गएको थियो भने सयभन्दा बढी घाइते भएका थिए।

रूसी सञ्चारमाध्यमले पुटिनले चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिनपिङसँग नयाँ वर्षको शुभकामना आदानप्रदान गरिसकेको पनि जानकारी दिएका छन्। रूसी नेता परम्परागत रूपमा डिसेम्बरमा वर्तमान र पूर्व विदेशी नेताहरूलाई छुट्टीको शुभकामना पठाउँछन्। गत हप्ता, क्रेमलिनले “तिमीहरू हाम्रा नायकहरू हो, राष्ट्रपतिको सूचीमा को को थिए भनेर खुलासा गरेको थियो।

सन्देशमूलक सूचना !

परम्परागत रूपमा यस जिल्लाका विभिन्न समुदायहरूले कोदो, फापर, जुनेलो, कागुनो, जौ, लट्टे, जस्ता रैथाने बालीहरूको खेती गर्दै आफ्नो जन-जीविका चलाउँदै आइरहेको सन्दर्भमा रैथाने बालीमा प्रचुर पौष्टिक तत्व उपलब्ध हुने, कम लगानी र सीमान्त जमिनमाखेती गर्न सकिने, स्थान विशेष ठाउँमा जलवायु अनुकूल बालीका रूपमा पनि लगाउन सकिने र खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, कृषि वातावरणको विविधिकरण गरी दुर्गम क्षेत्रका समुदायहरूमा कुपोषण र गरिबी उन्मूलन गर्नका लागि रैथाने बालीहरूको ठूलोभूमिका देखिएकोले स्वस्थ उत्पादन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, जिविकोपार्जन, बाली विविधकरण र दिगो कृषिका लागि रैथाने बालीको थप संरक्षण र प्रवर्द्धन गरौं।

**कृषि ज्ञान केन्द्र,
सिन्धुली**

डेङ्गी ज्वरो (Dengue Fever)

परिचय

डेङ्गी ज्वरो अरु मौसमी ज्वरो जस्तै हो। डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाइबाट मानिसमा सर्दछ।

लामखुट्टेले टोक्ने समय

एडिज जातको लामखुट्टेले प्राय गरेर दिनमा टोक्दछ, यद्यपि घाम उदाएको २ घण्टा पछाडी र घाम अस्ताउनु भन्दा २ घण्टा अगाडी यो लामखुट्टे बढी सक्रिय हुने हुनाले सो समयमा थप सचेत हुनुपर्छ।

लामखुट्टे वृद्धि विकास हुने स्थान

एडिज लामखुट्टेले सफा जमेको थोरै पानीमा पनि फूल पाउँछ, खासगरी पानी जम्ने टिनका डब्बाहरू, प्लास्टिकका बोटल, प्लास्टिकका खोल, टायर, सिसी, अन्डाको बोक्रा, ड्रम, बाटा, वास्टिन, फूलदानी, गमला, कुलर, पानीका ट्यांकी आदिमा लगायत जुनसुकै पानी जम्ने भाँडा तथा स्थानहरू जस्तै छाना, कौसी, बरन्डा, ढल, नाली, कुलो, आदिमा फुल पाउँछ र यो लामखुट्टेको वृद्धि विकास हुन्छ।

लक्षणहरू

डेङ्गीको मुख्य लक्षण एक्कासी उच्च ज्वरो आउनु हो, यो ज्वरो ५-७ दिनसम्म रहन सक्छ, ज्वरोसँगै निम्न लक्षणहरू देखापर्छन् :

- बेससरी टाउको दुख्ने,
- आँखाको पेडी दुख्ने,
- हाडजोर्नी र मांसपेशीहरू र ढाड दुख्ने,
- शरीरमा विविरा आउने,
- रिंगटा लाग्ने,
- बाकबाकि/ बान्ता हुने,

यसका साथै लगातार बान्ता हुने, बान्तामा रगत देखा पर्ने, धेरै पेट दुख्ने, स्वासप्रस्वासमा समस्या आउने, नाक वा गिजाबाट रगत बग्ने, रक्तश्राव हुने, बेहोस हुने आदि लक्षणहरू देखापर्नु डेङ्गीको जटिल अवस्थामा हो।

डेङ्गी ज्वरोको उपचार

- डेङ्गी भाइरसबाट हुने भएकोले यसको खास उपचार छैन। यो आफै निको हुन्छ।
- उच्च ज्वरो कम गर्न पारामिटामोल खाने तर ब्रुफिन, एस्पिन जस्ता दुखाई कम गर्ने औषधि नखाने,
- पानी तथा भोलिलो तथा पोपिलो खाने कुरा प्रशस्त मात्रामा खाने,
- पूर्ण रूपमा आराम गर्ने।

डेङ्गीको जटिल लक्षणहरू देखिएमा तत्काल नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा लैजानु पर्दछ, डेङ्गी रोग भएका बालबालिका, वृद्धवृद्धा, दिव्य रोगी र गर्भवतीहरूको विशेष ध्यान दिनु पर्छ।

बच्ने उपाय

- डेङ्गी ज्वरोबाट बच्न लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्ने :
- बिहान, दिउँसाँ, राति जुनसुकै बेला भूल लगाएर मात्रै सुत्ने,
- पुरा बाहुला भएको पुरा शरीर ढाक्ने लगा लगाउनु पर्छ,
- शरीरका खुल्ला भागमा लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्ने मलम लगाउने,
- लामखुट्टे भगाउनु लामखुट्टे धपाउने विधिहरू अपनाउने जस्तै : धुप बाल्ने,
- घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नदिन घरको भूयाल ढोकामा जाली लगाउने।

लामखुट्टेको वृद्धि विकास नियन्त्रण गर्ने:

- आफ्नो घर वरिपरी, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानहरूमा पानी जम्न नदिई सफा राख्ने,
- पानी जमिहालेको खण्डमा हनुामा २ पटक जमेको पानी फाल्नुपर्छ,
- दैनिक प्रयोजनको लागि राखेको पानी लामखुट्टे प्रवेश गर्न नदिने गरी ढाकेर राख्नुपर्छ,
- कुलरमा रहेको पानी हनुामा २ पटक सफा गर्नुपर्छ,
- गमला वा गमला राखेको प्लेटमा जमेको पानी हनुामा २ पटक फालेर प्लेट सफा राख्ने, त्यस्तै भाँडाकुँडामा पानी जम्न नदिन घोद्व्याएर राख्ने,
- घर वरपर रहेका पानी जम्ने खान्डाखुन्डीलाई पुरिदिने,
- काम नलाग्ने भाँडाकुँडा, सिसी, बोटल, प्लास्टिकका सामग्री, टायर आदिको पानी जम्न नमिल्ने गरि बिसर्जन गर्ने,

लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्नु नै डेङ्गी रोगबाट बच्ने मुख्य उपाय हो।

यस सम्बन्धी थप जानकारीको लागि नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क राख्नुहोला।

**दमक नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, काठमा**

फिल्म प्रचार महोत्सवमा सौगात 'जोगिन्दर' ले हँसाए नवलपरासीका दर्शक

माघ २६ गतेबाट सार्वजनिक प्रदर्शनमा आउने फिल्म हो 'हात्तीछाप'। फिल्म युनितले अहिले प्रचार प्रसारणमा छ। यस्तैमा अभिनेता सौगात मल्ल पश्चिम नेपालको विभिन्न जिल्लामा पुगेर फिल्मको प्रचारप्रसार गरिरहेका छन्। फिल्मका प्रस्तुतकर्ता किरण नेपाली, कलाकार कमलमणि नेपालको साथमा सौगातले पश्चिमका विभिन्न जिल्लामा आयोजना भएको महोत्सवमा पुगेर फिल्मको प्रचार गरेका हुन्। सौगात मल्लले नेपालगञ्जमा आयोजित महोत्सव, कैलालीको लम्कीमा आयोजित महोत्सव र बर्दियाको गुलरियामा आयोजित महोत्सवमा पुगेका छन्। यी महोत्सवमा उपस्थित भएका मल्लले दर्शकलाई आफ्ना फिल्मका हिट संवादहरु सुनाएका थिए। अभिनेता सौगात मल्लले पनि दर्शकको उत्साहजनक साथ पाउँदा खुशी लागेको बताएका

छन्। महोत्सवमा पुग्दा दर्शकले फिल्म र आफूप्रति देखाएको मायाले भन्ने उत्साह थपिएको सौगातको भनाई छ। यस्तै कलाकार कमलमणि नेपालले पनि दर्शकलाई पेट मिचिमिची हँसाएका थिए। सौगातलाई देखा दर्शकहरुमा उत्साह देखिएको थियो। दर्शकहरुले नायक मल्लसँग माघ २६ गतेबाट रिलिजमा आउन लागेको फिल्म 'हात्तीछाप' हेर्नका लागि आफूहरु

हास्य कलाकार शिवशंकर रिलिज 'जोगिन्दर'ले नवलपरासीका दर्शक हँसाएका छन्। २६०७ औं तमु ल्होसारको अवसर पारेर आइतबार नवलपरासीमा आयोजित 'विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम' मा उनले विभिन्न व्यङ्ग्य प्रस्तुतिमार्फत दर्शक हँसाएका हुन्। कार्यक्रममा उनले राजनीतिदेखि विभिन्न समसामयिक विषयमा व्यङ्ग्य गरेका थिए। कार्यक्रम मा लोकगायक रामजी खाँण, भरत क्षेत्री, दीपु मगर गायिका सम्फना लामिछाने मगरले पनि आफ्ना चर्चित नयाँ तथा पुराना गीतहरु गायर दर्शक नचाए। हजारौं दर्शकको सहभागिता रहेको कार्यक्रममा आयोजकले कलाकारलाई सम्मान समेत गरेको थियो। तमु, तमुस्यो ह्युला छोज घि इकाई समिति आयोजक

रहेको कार्यक्रम नवलपरासीको बर्दघाट-१६ सितलबस्तीमा आयोजना गरिएको थियो। कार्यक्रममा सांसद विनोद चौधरीको पनि सहभागिता थियो। कार्यक्रममा सांसद चौधरीले तमु ल्होसार गुरुड समुदायको मात्र नभएर सबै नेपालीको चाड भएको बताए। उनले सबै चाडपर्व मिलीजुली मनाउने परम्परा भएकोले सबैले खुसी साथ मनाउनु पर्ने धारणा राखे। नवलपरासी १ बाट प्रतिनिधिसभामा निर्वाचित सांसद चौधरीले आफू निर्वाचित भएर आएपछि उक्त क्षेत्रमा भएको काम र अब प्राथमिकतामा राखेको कामको बारेमा जानकारी दिए। कार्यक्रममा प्रदेश सांसद विश्वप्रेम पाठक, बर्दघाटका नगर प्रमुख तमुलाल श्रेष्ठ, स्थानीय समाजसेवी र कलाकार लगायतको उपस्थिति रहेको थियो।

'घिन्ताड' नयाँ वर्षमा प्रदर्शन हुने

फिल्म 'घिन्ताड' आगामी नयाँ वर्षमा प्रदर्शन हुने भएको छ। फिल्म निर्देशक दीपक श्रेष्ठ हुन्। निर्देशक श्रेष्ठले फिल्म नेपाली नयाँ वर्षमा प्रदर्शनमा ल्याउन लागेको बताए। फिल्ममा केकी अधिकारी, गौरव पहाडी, नीर शाह, मदनकृष्ण श्रेष्ठ, रमेश अधिकारी, संगम भण्डारी, दीपाश्री निरौलालगायतको मुख्य भूमिका छ। राजु लामाको प्रस्तुति रहेको फिल्ममा दीपक शर्माको संगीत र संकल्प भुजेलको छायांकन छ। दीपकले ९ वर्षपछि

यसै फिल्म मार्फत निर्देशनमा उनी 'घिन्ताड' आफ्नो महत्वाकांक्षी कमब्याक गरेका हुन्। त्यसैले पनि फिल्म भएको बताउँछन्।

GANAPATI HOTEL & RESORT PVT. LTD.
Dhungrebash, Sindhuli

Here Begins Your Happiness.....

Ganapati Hotel & Resort is the first full fledged facility hotel in Sindhuli District which is surrounded by greenery, river, beautiful scenery and pleasant environment. It has 2 swimming pools (baby & adult pool), play center for the children, seminar hall, banquet hall, restaurant & bar, well equipped amenities in different type of rooms, enough parking area. All rooms are outfitted by cable, smart tv, wifi, intercom, air condition & some rooms are equipped by mini refrigerator & pan tree too.

Facilities of Ganapati Hotel & Resort

- Swimming Pool •Play Center for Children •Seminar Hall •Banquet Hall •Free wifi
- Restaurant & Bar (Barbeque, Bonfire) •Enough parking •(Additions: Cloth Ironing, Hair Dryer, Laundry) 24 hrs desk service & many more

Visit Sindhuli & Visit at Ganapati Hotel and Resort Pvt. Ltd. Ph. No.: +977 047-520346, 047-521056 9854041723

"दुध सेवन स्वस्थ जीवन"

गुणस्तरीय दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थ सेवन गरी स्वस्थ रहौ ।

कोसेली डेरी उद्योग प्रा.लि.

कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली 047-520460

विमला कुमारी काफ्ले
अध्यक्ष
9817801200
9844075969

यहाँ दुध, दही, घ्यू, पनिर, सुवा, छुपी, पेडा, पुष्टकारी, नौनी, क्रिम, माही लगायत दुग्धजन्य पदार्थ पाउनका साथै पशु आहार तथा औषधी र डेरी सम्बन्धी विभिन्न यन्त्र उपकरणहरु पाइन्छ ।

koselidairy2077@gmail.com

अब घरमा चाहिने सम्पूर्ण सामानहरु एकै ठाउँमा

Opening time : 7 am to 8 pm

SINDHULI MART

कमलामाई न.पा.-६, रातमाटा, सिन्धुली
सम्पर्क नं.: ९८५४०४१५०५

Kamalamai Nursery
Kamalamai municipality 6, Dhurabazaar, Sindhuli

9828889707
9840908200

हामीकहाँ रुद्राक्ष, रक्त चन्दन, धुपी, आँप, कटहर, लिची, नास्पाती, कागती, जुनार, सुन्तला इन्डोर र आउटडोर प्लान्ट, विभिन्न जातका फुलहरु, विवाह व्रतन्धका लागि फुल र दुबोका मालाहरु, आकर्षक सिजनल फुलहरु पाइन्छ । साथै घर तथा रेष्टुरेण्ट आदी सजावट र गार्डेनिङका कामहरुपनि गरिन्छ ।

एम्बुलेन्स चाहिएमा

तिलकुमारी बस्नेत स्मृति
सामाजिक प्रतिष्ठान सिन्धुली
द्वारा सञ्चालित एम्बुलेन्स गाडी

रमेश श्रेष्ठ
9848450202
9849294829

कन्चन बुटिक तथा कन्चन सिलाई हाउस एण्ड कपडा पसल

कमलामाई न.पा.-६, २ नं. बजार, सिन्धुली

047-520724
9811409291
9854041724

यहाँ लेडिज एण्ड जेन्सको कोट, पेन्ट, शर्ट सिलाउनुका साथै कलेज र स्कूलको ड्रेस पनि पाइन्छ ।